

MAGYAR Bányászlap

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

A MAGYAR KOLDUSNAK

Valamikor, jobb időben dolát adtak a bányászok, ha néha néha egy-egy a magyarlakta plézekre vetődött.

Azóta leoldosodtunk, testvéreim, mindnyájan és jól tudom, hogy most cent sem jut koldusnak.

Volt idő, amikor magyar bányászok egyszerre két-három évi előfizetést küldtek be az újsághoz, hogy ne baderozza őket a dolog évente.

Chesia Péter holdeni bányász volt a legelső, aki egyszerre öt évre fizetett elő erre az újságra, de Pálfalvy Dénes — aki néha ma is ir a lapunkba — nem maradt semmivel mögötte.

Más idők, más viszonyok vannak közöttünk, testvérek.

Volt idő, amikor Magyar Bányászlap hirdetési bevétele hat-szor annyi volt, mint amennyit az előfizetőktől kaphattunk és amikor arra is tellett, hogy az újság bányászok gyermekeit iskoláztassa.

Ma ott állunk mi is, ahol a bányászok.

A hirdetési bevételeinket a Mellon-Toplin-Davis érdekeltség kiüldözte, az újságból, mert ahány bank és kereskedő a bányavidéken volt és van, annak meg lett mondva, hogy nem szabad támogatni ezt a "bolsevik újságot".

Ma tehát csak a bányászok jóakarata és centjeire vagyunk utalva és ma arra kell kérnünk minden magyar bányászt, hogy ne hagyja ezt az újságot.

Hogy küldje be az előfizetési díjat, hogy ne halassa azt el egyik hétről a másikra.

Kenyérré kell, testvérek? Tudjuk.

Cipőre kellene, ha jutna? Látnak.

Sebet üt minden dollár a szívrünk, amit most el kell kérni a bányásztól, de nem szabad megszűnni, testvérek, ennek az újságnak.

Aki három dollárt nem küldhet be, az küldjön be másfél dollárt, egy dollárt, amennyit hajdanában a jószívű és könnyű kezű magyar bányász oda lökött a koldusnak.

Nem a Te hibád, nem az én hibám, nem a mi hibánk, testvérek, hogy mindannyian koldusok lettünk ennek a rongy életnek, de ha nem akarunk örökre koldusok maradni, akkor küzdeni kell a kenyérért, akkor nem szabad a harcot soha feladni.

Ehhez a harchoz kell, testvéreim, a dollárod.

BÁNYÁSZHALÁL

Somerset egyik barakjában egy bányász a koplalást és a földi dicsőséget megunta és elhatározta, hogy véget vet az egész nyomorúságnak.

Dinamitot tett maga alá az ágyán és felrobbantotta azt, úgy, hogy a robbanás ereje a tetőn is keresztül törte és vetette.

Tony Zorta, aki még nem volt öreg ember, nem tudott a munkája után megélni és ezt az utat választotta a halálba.

KENNEDY BÁRSONYSZÉKRE PÁLYÁZIK

Thomas Kennedy, a United Mine Workers titkár-pénztárnoka munkaügyi miniszter akar lenni. — A "lojális" lokálokkal ajánlataja magát az új elnöknek.

A United Mine Workers pénztárnok-titkára miniszteri bársonyszékre pályázik.

A "lojális" lokáloknál határozatokat fogadtatnak el, amelyekben a Lewis cár főhadsegédét munkaminiszternek ajánlják.

És azt hiszik, hogy a munkások nyomása, valamint a régi bányászáruló, Mr. Green ajánlata elegendő lesznek hozzá, hogy Rooseveltt Kennedyt a miniszteri székbe ültesse.

Ugy látszik, hogy a bányász-szervezet lokáljai szívesen megszavazzák mindentelét az indítványt, de nem tudja senki, hogy a lelkesedésnek mi a forrása.

Talán tetszik a bányászoknak az ötlet, hogy a szervezetük adja a munkaminiszter az ország-nak és normális viszonyok közt annak csak előnye lenne a számunkra.

És lehetséges, hogy tisztán az indítja a bányászokat, hogy Kennedyt a kinevezésre ajánlják.

De az is lehetséges és a rossz nyelvek erősen állítják, hogy ez így is van, hogy Kennedytől szabadulni szeretnének a bányászok.

És mert tudják, hogy Lewis cár szárnysegéde a jó zsiros dzsábot legfeljebb egy még jobb és még zsirosabb dzsábbal lesz hajlandó felcserélni, inkább a jobb meggyőződésük ellenére ajánlják, csak hogy szabaduljanak már meg tőle a bányászok.

A magunk részéről nem nagyon örvendénk egy ilyen kinevezésnek, amire sok valószínűség nincs is jelenleg.

Mert igaz, hogy normális körülmények közt haszna lenne a bányásznak belőle, ha a sorsát ismerő és azzal rokonszenvező ember lenne a miniszter, de van egy veszedelmes lehetősége is a dolognak.

Mikor Green-t a Labor Federation elnöki székébe ültették, akkor is ilyen fajta reményei voltak a bányásznak. Akkor azt remélték, hogy a Federation még akkoriban, nagy hatalma sikra fog szállni a bányász mellett és lehetővé teszi a szervezésüket az egész országban.

Ahelyett azt kellett látniuk, hogy Green teljesen a rekettye-rek kezére játszott és ő akadályozta meg, hogy a bányászok új és hatalmas szervezetet építsenek a Lewis tulajdonába jutott szervezet helyébe.

Félni lehet tőle, hogy Kennedy a miniszter kétségtelenül nagy befolyását arra használná fel, hogy Lewisnak a hatalmát még jobban megerősítse és hogy a szervezetet mindörökké a "vezérek" tulajdonába juttassa.

De a bányászok mégis csak ajánlják a kinevezésre, mert így remélnék megszabadulni a titkártól.

Folyik a bányászvér a 12-ik kerületben

HÁROM UJ MARTIRJA VAN A "CÁR ERŐS KEZÉNEK". — A BÁNYÁSZCÁR ÉS A MILICIA KÖZÖSEN TERRORIZÁLJÁK CHRISTIAN COUNTY SZÉNMEZŐIT. — GYLKOLNAK A DEPUTY SHERIFFEK. — KÉT BÁNYÁSzt ÉS EGY BÁNYÁSSZASSZONYT TEMETTEK A MULT HÉTEN. — HUSZONNYOLC EMBERT AKARNAK GYLKOSSÁG VÁDJA ALATT RAILROADOZNI.

Folyik a vér, a bányász-
vér Illinois szomoru szén-
mezőin és a fekete cár át-
között keze tovább keveri a
kárttyákat, amelyek az anar-
chiát, a gyilkosságokat és a
tőmegterroret megcsinálták
az államban, hogy elsöpörje
nek minden ellenzékét a
Lewis cár utjából.

A Peabody dinasztia bá-
nyáit nem akarják a bá-
nyáknál lakó helybéli bánya-
szokkal üzembe venni, mert
a Peabody széntruszt vér-
szerződést kötött a bányász-
árral. Ők csak a United
Mine Workers tagjaival dol-
goztatnak.

És mert a munkást nem
elégé nyomja a nagytőke,
mert a bányásznak nem
elég nagy ellensége a bánya-
báró, a United Mine Wor-
kers tagjait rendelték ki a
sztrájk törésre azokra a he-
lyekre, ahol a progresszív
bányászok sztrájkolnak.

Természetes, hogy a
sztrájkoló, a másik szerve-
zetbe tartozó bányászok pic-
ketelnek. És Lewis cár ezt
akarta. Ez kellett neki,
hogy vérbe borítsa Illinois
szénmezőit, hogy beválthas-
sa az ígértét, amivel a
Peabodyak hatalmas szövet
ségét megnyerte.

A Christian megyében le-
vő Peabody bányák dolgoz-
ni kezdtek, máshonnan hoz-
zott és a United Mine Wor-
kershez tartozó bányászok-
kal, a helybéli progresszív
bányászok picketelni kezd-
tek, a sheriff négy-ötszáz
dologtalan honfitársat de-
putizált, a vidéket megrak-
ták katonákkal és a felfegy-
verzett felelőtlen elemek
jobbra-balra lövöldöztek.

Két bányászt és egy bá-
nyászasszonyt gyilkoltak
meg a mult héten és miköz-
ben a meggyilkolt Emma
Cumerlatto asszony kopor-
sóját leengedték az Oak
Hill martir-temető sírjába,
nem messze az októberben
meggyilkolt Gyenes András
martir-bányász sírjától, mi-
közben négyezer gyászoló
és síró szegény ember néma
megilletődéssel hallgatta a
gyászbeszédet, — büszkén,

dölyfösen belezörgött a
gyász némaságába a Kin-
kaid tipli, a Peabody bánya
fejedelemség 7-es száma bá-
nyája, ahol testvér-bánya-
szok sztrájk törésre vállal-
koztak a Lewis cár paran-
csára.

Ötszáz deputy sheriff és
egy csapat milícia állt a he-
tes bánya körül, mert attól
féltek, hogy a sírba tett bá-
nyász-martirok, asszony-
martirok szelleme neki vi-
szi a fájdalom kötszégbeesé-
sége dült tömeget a bánya-
nak és azt darabokra fogja
szakgatni.

A szénmezőkre szabadi-
tott kozákok azonban nem
elégedtek meg azzal, hogy
a mult héten két bányász és
egy bányászasszony életét
kioltották.

Huszonnyolc személyt ösz-
szefogtak — köztük Mat-
tozo kincsi rendőrfőnököt
is, — hogy gyilkosság vádja
alatt berailroadozzák őket
életfogytiglanra a börtön-
be.

Az elfogottak közt asszo-
nyok, iskolai növendékek is
voltak, mert meg akarnak
félemlíteni mindenkit, ter-
rorizálni akarják a csecs-
szopó gyermeket is, ahogy
azt Lewis cár beígérte.

És természetesen, hogy az

anarchiába fullasztott vér-
mezőkön a saskeselyük is
megjelennek, hogy halász-
szanak a zavarosban.

A United Mine Workers
és a Progresszív bánya-
szok harcmezéjén ott lesel-
kednek a bolsevikok, a vö-
rös bányászok, akik mind-
két szervezetet robbantani
akarják.

Pontosan ez volt a Lewis
cár programja.

Mikor a szavazatokat
fegyveres banditáival elra-
botlatta, mikor a bányászok
akarata ellenére a szerző-
dést ráerősöskolta a 12-ik
kerületre, megfenyegette
"alattvalóit" adófizető job-
bágyait, hogy jaj lesz an-
nak, aki elene szegül a vad
cárnak. Meg a Peabody bá-
nyafejedelemségnek.

És megígérte, hogy vérbe
borítja az egész államot, de
"rendet csinál" a bányászok
közt.

A rendcsinálás megkezdő-
dött.

Az Oak Hill martir-teme-
tőben rendben és csendben
feksznek egymás mellett a
bányákban, akiknek a meggyil-
kolásáért a felelősség a
Lewis cáré, de az eleven bá-
nyászok még mozognak.

És az utolsó szót a 12-ik
kerületben még nem mondták ki...

LÁTÁSTÓL VAKULÁSIG KÉT DOLLÁR

West Virginia déli szénme-
zőin a bányabárók régen meg-
vannak örülve és úgy látszik,
hogy a saját vesztükbe rohan-
nak.

De hiába képzele az ember,
mikor egy-egy újabb tébolyról
hirt kap, hogy ennél aztán nincs
tovább, mindig újabb meg újabb
dührohamb tör ki rajtuk és man-
díg képesek a tegnapi aljassá-
got holnap fokozni.

Ujév után újabb bérvágások
voltak egy West Virginia, mint
Virginia és Kentucky legtöbb
bányájában és manapság a nap-
szám sokkal alacsonyabb, mint
ezelőtt húsz évvel.

Ma egy motormannek legfel-
jebb 2.40-et, a brakemannek azon-
ban csak két dollárt fizetnek,
aminthogy két dollár a fizetése
a legtöbb belső munkásnak.
És ennek a napszámnak a fe-

KÖSZÖNET A BÁNYÁSZ EGYLETEKNEK — DE A TÖBBIÉK HOL VANNAK?

Meghatott szívvel monduk
köszönetet azoknak a bányász-
egyleteknek, bányász-osztályok-
nak, amelyek kalauzt szavaztak
meg ennek az újságnak.

Jobban ismerjük a bányász-
sorsokat, mint maguk a bánya-
szok és nagyon tudjuk, hogy mit
jelent most a pénz egy-egy bá-
nyász egyletnél, egy-egy bányász
osztálynál.

Megértjük hát, hogy mit al-
doznak ott, ahol kalauzt és pénzt
szavaznak meg ennek az újsá-
gnak.

És gyakran könnyes szemek-
kel olvassuk azokat a leveleket,
amelyekben a kalauzt beküldik.

Mert nem a tíz dollárt, nem az
öt dollárt, nem a kisebb-nagyobb
összeget látjuk a levélben, ha-
nem a jóakaratot, a testvéri ér-
zést, amely a nyomorúságában
is dacos öntudattal mondja ki,
hogy — nem szabad ennek a lap-
nak megszűnni.

Hogy nem szabad ennek a
hangnak elnémulni, amíg a föld
alatt keresik vándor magyarok
a kenyeret ebben az országban.

Testvéri érzést és biztatást ol-
vasunk ki a levelekből, amelyek-
ben azt mondják nekünk a bá-
nyászok, hogy menjünk, küzd-
junk, dolgozzunk, segítsünk,
mert velünk vannak, velünk érez-
nek azok az emberek, akik husz
éve együtt vannak, együtt érez-
nek egymással és ezzel az új-
szággal.

De amikor hálás köszönettel
nyugtázzuk a megszavazott ka-
lauzokat, mikor túlradó meleg-
széggel könyveljük el, hogy itt
is, ott is megnyilatkoztak mel-
lettünk, akkor van egy csendes
szomorúság a számunkra.

Hát a többi bányász-egyletek,
bányász-osztályok hol vannak?
Hogy nehéz idők vannak?

Hogy nincs pénz?
Testvérek. Mi nem pénzt, ha-
nem bizalmat kértünk, mikor
kalauzt akartunk a bányászok
egyleteitől.

Nem tagadtuk, hogy szükség
van a pénzre is, hogy koldus-
szegénységben küzdünk ezzel a
munkával, de megirtuk azt is,
hogy nem a pénz a fő, nem is a
második a pénz a dologban.

Megirtuk, hogy a bányászok
bizalmát kérjük, hogy a bánya-
szok megnyilatkozását kívánjuk.

És arra akartunk feleletet, azt
akartuk tudni, hogy jogunk
van-e kérni a bányászok segítő
bizalmát.

Hogy beszélhetünk-e, mikor
nagyobb darab kenyeret kérünk,
a bányászok nevében.

Hogy amikor elmegyünk Was-
hingtonba a senátus bizottsága
elő, mit mondhatunk, hogy kik-
nek a nevében beszélünk? A ma-
gunkéban? Vagy a magyar bá-
nyászokéban, akik biznak a mi
küzdelmünkben.

Hogy amikor igazságos compen-
sationt követelünk egy-egy
szerencsétlenül járt magyar bá-
nyásznak, kinek a nevében ver-
jük az asztalt, mikor arra szük-
ség van? A magunkéban, vagy
a magyar bányászokéban.

Erre kértük a feleletet, test-
vérek.

Ezért kérjük, ezért akarjuk a
kalauzokat, testvérek.

Nem irtuk egy szóval, egy be-
tűvel, hogy melyik egylet, melyik
osztálytól mit kérünk.

Van egy nagy bányász-osz-
tály, amely több éven át huszon-
öt dollárt adott mindig erre az
újságra.

Ma kivétellel szedik össze a
terembért, mert a depressió és
az öregség minden centjüket el-
vette.

Hát azt hiszik a bányászok,
hogy ennek az egyletnek a ka-
lauzát most már nem fogjuk szí-
vesen, szeretettel közölni, ami-
ért gavallérosan fizetni nem tud-
nak?

Értsünk szót, értsük meg egy-
más testvérek.

Azt akarjuk tudni, hogy jó-
váhagyják-e a bányászok a mi
cüzdelmeinket, hogy velünk érez-
nek-e, mikor egy-egy helyen —
ahol arra szükség van — meg-
szólalunk a bányászok nevében?

Hogy velünk vannak-e, mikor
kárterítést kérünk egy-egy bá-
nyásznak?

Hogy velünk vannak-e, mikor
egy ártatlanul becsukott bányász
előtt a börtön ajtaját akarjuk ki-
nyitni?

Hogy velünk vannak-e, velünk
éreznek-e, mikor a Davis-Kelly
bill mellett agítalunk Washing-
tonban?

Erre kértünk feleletet, mikor
kalauzt kértünk az egyletektől,
ne írják tehát nekünk, hogy
nincs pénzük.

Ahonnak tudnak pénzt küldé-
ni, azt köszönettel fogadjuk és
hálával evesszük, ahonnan csak
egy pár dollárt adnak, az annyira
becsüljük, mintha tiszter any-
nyit küldtek volna, mert a pénz
nem a főkérdés a dologban.

Várjuk a választ, testvérek,
várjuk, hogy jóvá hagyják-e a
munkánkat, velünk éreznek-e a
küzdelmünkben a bányászok.

Csak baráti készorítást ké-
rünk, igazán csak azt kérünk
most, testvérek, mert pénz is kel-
lene, de a barátság, a bizalom-
ra van a legnagyobb szükségünk.

Ahol még nem szavaztak meg
kalauzt, ott tegyék azt meg a leg-
közelebbi gyűlésen.

TENNESSEE VÉRZŐ FRONTJA

Tennesseeben újabb milic-
csapatokat küldtek a szénmezőkre,
mert az eddigi sztrájk elhara-
pódzott és ma Pentress és Over-
ton megyékben is sztrájkolnak.

A milícia természetesen telje-
sen alá veti magát a bányabárók
akaratainak és parancsának és
mindent elkövet, hogy basásko-
dásával vérengzést idézzon fel a
szénmezőkön.

Mert csak a vérengzés ad rá
alkalmat, hogy állandóan ott ma-
radhassanak és őrizhessék a
sztrájk törőket, meg a bányákat.

Az adófizetők hiába tiltakoz-
nak az állam pénzének a pazarlá-
sa ellen, a kormányzó nem is fe-
lel nekik és azzal fenyegetődik,
hogy annyi katonát küld, ha szük-
ségesnek látja, ahány sztrájkoló
bányász van a vidéken.

HETI SZEMLE

(Folytatás a 4-ik oldalról)

dig akarják kikaparni és szellőztetni, amíg Hoover ül a Fehér Házban, hogy azok ódiúmat minden tekintetben legyen kénytelen viselni.

Azt is tudtára adták az elnöknek, hogy kinevezései közül egyet sem fog a senátus jóvá hagyni, sem azt nem engedik meg, hogy a szövetségi masinéria újjászervezését megkezdjék. Ezeket a privilégiumokat és kötelességeket rezerválják az új elnök számára.

Mindent egybevetve meg lehet állapítani, hogy március negyedikéig sok eredményt nem várhatunk a congressus és a kormány munkájától.

NEW YORK ÁLLAM KORMÁNYZÓJA

nemcsak azt igéri, hogy tisztességesen fognak a munkátlanokról gondoskodni és hogy szükség esetén szövetségi segítséget fog kérni, hanem azt is, hogy a munkabiztosítást bevezetik New York államban.

Mint hogy ez utóbbi javaslat tulságosan erős ellenzékre nem számíthat, valószínű, hogy New York állam a munkabiztosítást még ebben az évben törvénybe iktatja.

Természetesen az nem lép azonnal életbe, mert először alapot kell gyűjteni rá, hogy a munkást kártalaníthassák munkájának elvesztésének az esetére.

Azt hiszik, hogy amennyiben a javaslat törvény lesz, egy év eleget idő lesz ilyen alap gyűjtésére és New York állam ipari és kereskedelmi munkásai a jövő évben már rendszeres és jogos segítséget kapnak az államtól, ha a munkájukat elvesztik.

Az többé nem lesz adomány, amelynek a fejében száz jövedelmiségi hivatalnál kell kilincselni, hanem olyan jogos segítség, mint most a balesetnél járó kártérítés.

MINNESOTA ÁLLAM KORMÁNYZÓJA

nemcsak azt kívánja az állami törvényhozástól, hogy munkabiztosítást vezessenek be az államban, hanem azt is, hogy törvényekkel vezessék be a rövidebb munkaidőt az iparban és aggkari nyugdíjat adjanak a nincstelen embereknek.

Olson kormányzó programja természetesen heves ellenzésre talál az államban és a malomipar, meg a husvágó ipar máris megjelentek a törvényhozás előszobájában, hogy tiltakozzanak, különösen a munkaidő korlátozása ellen.

Természetesen ugyanaz a kifogásuk, ami Ohioban és minden más államban, hogy akkor nem tudnak a többi államok iparával versenyezni. Minthogy azonban valahol meg kell kezdeni ezeket a szociális újításokat, amelyeket a többi államok is fognak követni, Olson el van rá szánva, hogy minden áron törvény lesz ebből a három javaslatból.

Minnesota állam újságjait az jóslják, hogy Olson legalább ötven százalékos eredményeket fog elérni és ha esetleg a munkaidőt nem is lesz hajlandó korlátozni az állam törvényhozása, az aggkori nyugdíjat és a munkabiztosítást meg fogják szavazni. Olson azt akarja, hogy ipari munkások csak heti 36 órát dolgozhassanak Minnesota államban.

ILLINOIS ÁLLAMBAN IS

két javaslatot terjesztenek a törvényhozás elé a munkabiztosítás érdekében, de általában nem remélik, hogy a nagytőke által uralt és korrumpált államban ebben az évben törvény legyen a javaslatból.

Horner kormányzó, aki egyébként liberális ember, nem is nagyon fogja magát a javaslatok mellett exponálni és egyelőre csak az a kívánsága, hogy bizottságot nevezzen ki ebben az évben a törvényhozás, amely tanulmányozza a kérdést.

Azt hiszik, hogy Horner a következő évben akarja keresztül hajszolni a javaslatot, mikor már három-négy más államban ilyen törvény lesz.

Ohio államban természetesen még nem került tárgyalásra a munkabiztosítás ügye, de kétségtelen, hogy ott lesz a legerősebb megütkezés az új fel fogás és a konzervatív tőkészek közt. A nagytőke egyelőre minden erejét Ohiora koncentrálja, mert New Yorkban és Minnesotában majdnem reménytelen az ügyük, de sokkal fontosabbnak tartják Ohiot, mint Minnesotát és New Yorkot.

Sajnos, a javaslatot a kormány

zó a beiktatása alkalmával hátra szurta, de nem ez lesz az utolsó szó a dologban.

Ohioban, sajnos, sikerült a farmereket felsorakoztatni a nagytőke mellé és a munkabiztosítást ők is ellenzik.

A GAZDASÁGI HELYZET

jóformán semmit nem változott a múlt héten az országban, amire nem is számított a lakosság.

A nehéz ipar valamivel erősebb üzemeltetést tartott fenn, mint az előző és nagyon szomorú helyzetben s a termelés elérte a tizenöt százalékot.

Az autópártermelése nem csökkent, de nem is emelkedett és négy hétig nem fogják tudni, hogy az új modellek hoznak-e nagyobb lendületet az iparra.

A munkátlanság nem emelkedett, de biztosra veszik, hogy februárra legalább egy millióval több munkátlan ember lesz az országban.

A kereskedelem teljes bizonytalansággal hallgatja a vámleállítását, az adósságok rendezését és a valuta körüli manipulációt tárgyalni, és nem is számít arra, hogy a közeli hónapokban érezhető javulás lenne az országban.

Ugy az iparban, mint a kereskedelemben az vigasztalja az embereket, hogy a viszonyok rosszabbodásától már nem félnek, mert azt hiszik, hogy a legrosszabb és legnehezebb helyzetet elértük.

A bankárok és a nagytőkészek élénken és félelemmel tárgyalják a technokratok fenyegetéseit és rajta vannak, hogy azokat lehetőleg nevétségessé tegyék az országban.

Nehezebb dolguk van a Hoover-bizottság jelentésével, amely halkabb, konzervatívabb, mint a technokratok jóindulása, de a mely mégis — forradalmat helyez kilátásba számunkra.

A NÉPLIGÁBAN HÉT FŐN

kezdték a világ munkás-szövetségei a negyven órás munkahetéről tárgyalni és azt akarják, hogy ilyen értelemben állítsanak fel követeléseket és ilyen értelemben készítsenek törvényeket az egész világon.

Természetesen sok értelme nincs a dolognak, mert hiszen a negyven órás munkahétet nem tudjuk megvalósítani, mert a tisztelt munkás-delegátusok szónoklatai amugy is csak elmondott és esetleg leírt malasztok maradtak.

Sem az amerikai iparfejlesztők, sem Mussolini, sem Stalin, sem Machado nem fogják a nemzetközi munkás-szervezetektől megkérdezni, hogy hány órás munkahét legyen az egyes államokban és ezt a munkás-raketteerek jól tudják.

Egyszerűen arról van szó, hogy a munkások által befizetett szervezeti tagságdíjakból a kiküldöttek egyszerűen élnek és külön nagy fontosságot tulajdonítanak maguknak.

FRANCIAORSZÁGBAN AZ ÚJ

kormányelnök azt igérette a veteránoknak, hogy háború soha nem lesz többé a világon.

Ugy látszik, a francia kormány bizik még benne, hogy a magá képre tudja Európát formálni, mert Franciaország csak abban az esetben mondana le a háborúról, ha a versaillesi szerződés minden aljassága állandóan megmaradna a világon.

Egyébként a költségvetést tárgyalják és bár minden vonalon takarékoskodni akarnak, az államháztartás nagy deficittel fog dolgozni.

Franciaországnak különben a legtöbb fejját a békeszerződés adja, mert jól tudják, hogy ez az

év e tekintetben válságos lesz a számukra.

Németország nem tagadja, hogy a hadisarc elegendésével megelégedve nincsenek, hogy a versaillesi szerződés katonai pontjának a törlése nem elegendő a számukra és hogy hamarosan a határok revidálását s gyarmatainak visszaadását fogja kívánni.

A francia vazallus államok természetesen megkövetelik, hogy patrónusuk a határokat védelmezze és e tekintetben különösen Lengyelország fog védelemre szorulni.

NÉMETORSZÁGBAN NYUGALOM

van, nemcsak azért, mert a politikálást megunták, hanem azért is, mert a gazdasági viszonyok újabb romlása nem jelentkezett idáig.

Az ország közvéleménye egyébként nyugalmat kíván biztosítani egy időre a kormánynak, hogy a békeszerződés revízióját annál erősebben tudják sürgetni.

A kormány merész hangon jelenti be nap-nap után, hogy itt az ideje a kijózanodás politikájának s hogy a versaillesi ostrombaságokat és aljasságokat tovább tenni nem fogják.

Azt is erősen sürgetik, hogy az amerikai hadi adósságok ügyét a különböző kormányok rendezzék, mert Németország új pénzügyi kívánságokkal készül előállni, amelyek a magántartozások leszállítását akarják kérni a világtól.

Németország a hadi sarcot kölcsönként pénzből fizette, amiket uszóra adtak a számára. Most azt követeli, hogy a tőkét is, a kamatokat is kellőképpen levágják és addig nem lesz törlesztés, amíg nem történik valami ebben az irányban.

OLASZORSZÁG BEJELENTETTE

hogy teljes vám-unióra készül Albániával, aminek egyelőre sem az albánok, sem a szerbek nem tudnak örülni.

Albánia népe tudja, hogy a vám-unio a kis állam teljes elnyelését jelenti, és természetes, hogy nem tudnak lelkesedni a dologért.

Jugoslávia tudja, hogy a vám-unio Olaszország flottáját odaviszi a dalmát partok mellé, ahol az olasz hadihajók és különösen a submarinok egyszerűen bázist találnak és hogy ez siettetni azt az összeütközést, amit a két hatalom nem tud elkerülni.

Épen ilyen kevésse örülnek az új tervnek a franciák és az angolok és Olaszországon kívül csak a legyőzött államokban helyeslik Mussolini szándékát.

Szerbia sietett Romániával szövetséget kötni, olasz támadás esetére, ami viszont az olaszromán szerződést szünteti meg s Bulgáriát helyezi aránylag jó helyzetbe.

Minden jel azt mutatja, hogy a Balkánon a döntő befolyást Olaszország szerzi meg magának s hogy a versaillesi szerződést onnan fogják először halálisan megszünteni.

JUGOSLÁVIÁBAN AZ ANARCHIA

amugy is egyre nagyobb lesz, mert nemcsak a horvátok tiltakoznak a Sándor király diktatóriuma ellen, hanem már maguk a szerbek is unják a király abszolút hatalmát.

A múlt héten a horvát demokraták vezére a francia parlament külügyi bizottsága előtt is meghallgatást talált, ahol azt követelte, hogy Franciaország csináljon rendet Jugoszláviában, mert az ő művük az új ország.

Egyszersmint azt is bejelentette, hogy rendet csak úgy lehet csinálni, ha köztársaság lesz Jugoslávia, önálló horvát és önálló szerb állammal.

Szerbiában válságos hadi állapot van s különösen Horvátország van katonasággal megrakva.

Közben az állam gazdasági élete összeomlik, a kincstár kasz szája üres és a roskadozó szerb királyság képtelen kölcsönt kapni a külföldön.

Sem a francia patrónus, sem a kis ántánt nem tudnak segíteni a királyon, mert a mesterségesen összetákolts országban belső rendet csak egy teljesen demokratikus rendszer tudna csinálni.

A KIS ÁNTÁNT ELHATÁROZTA.

hogy a magyar földesuraktól elvett birtokokért ezentul nem fogják a kártérítést fizetni, mivel Magyarország sem fogja tovább a hadisarcot fizetni.

Mindenki emlékszik rá, hogy Bethlen annak idején hadisarcot ígért a kis ántánt államainak, ha hajlandók azt visszafizetni a magyar uraknak az elkobzott földekért, amit azok ilyen feltételek mellett hajlandók voltak megtenni.

Voltaképpen tehát Magyarország nem az utódállamoknak fizette a hadi sarcot, hanem a magyar földbirtokos osztálynak.

A világ közvéleménye kíváncsian várja, hogy lesz-e kormány Magyarországban, a kifosztott és megcsontított Magyarországon, amely ezentul nyíltan és egyenesen követelni meri majd az adófizetőktől, hogy a magyar uraknak milliókat fizessenek, amiért azoktól a földet idegen államok elvették.

Ha Magyarország kormánya erre a célra találna pénzt az országban, akkor a külföld hitelforrásait nagyon hosszú időre el-

zárna magától, mert akkor megengedhetetlen és könnyelmű pazarlással vádolnák.

SPANYOLORSZÁGBAN KOMOLY

természetü zavargások voltak a hét végén. Részleges vasúti sztrájkkkal kapcsolatban Barcelonában zendülés volt, amely tizenhét ember halálát és egész tömegek megsérülését okozta.

A barcelonai lapok nyíltan arra ösztökélik a szindikalistákat, hogy mérsékelt kommunizmust vezessenek be az államban és a királypárti elemek segítik őket a rendbontásban.

Azt remélik, hogy ha súlyosabb zavargások lesznek az országban, akkor talán ők tudnak majd a zavarosban halászni.

Elfelejtik, hogy a kommunizmusmal való kísérletezés milyen eredménnyel járt más vidéken Európában és hogy egy esetleges kommunista rezsim nem lesz velük annyira elnéző.

Irországnak az elnök váratlanul kiírta a választást, amelynek el kell döntenie, hogy Irország el fog-e előbb-utóbb szakadni véglegesen a Brit Birodalomtól, vagy a birodalom kebelén belül törekszik a boldogulásra.

A választási küzdelmek olyan vehemens kezdődtek, hogy már a harmadik nap súlyosnak sebesült korteseket szállítottak Dublinban a kórházba.

LATIN AMERIKÁBAN AZT

remélik, hogy Peru és Colom-

bia közt a háborút el tudják kezdeni. A két állam most meg-egyezett egymással, hogy Braziliára bízzák a döntést a vitás kérdésben és ha az "ésszerű" lesz, akkor el fogják fogadni.

A Leticia nevű városért folyó küzdelemben voltaképpen Braziliának van a legtöbb szava, mert Colombia csak úgy képes csapatokat szállítani a leendő harc-terre, ha Brazília területén keresztül szállítja azokat a dzsungelba.

Minthogy sem Ecuador, sem Brazília nem óhajtanak háborút a határukon, mindkét állam erőlyesen követeli, hogy vessenek véget a csapatmozdulatoknak és a háborus kalandnak.

Brazília magatartásában általában a Wall Street vereségeit látják, mert Colombia a Wall Street különös védeence. És mert a Wall Street egy-két kis háborút egyáltalán nem ellenezne ebben a depressziós korszakban.

TOVÁBB FOLYIK A HARC

váltakozó szerencsével a Chaco harctéren Bolivia és Paraguay közt és a munició gyárak mindkét állam számára vígan szállítják a hadi felszereléseket és a shrapnelleket.

Chile kormánya feloszlatta a Cosach nevű nitrát-trusztot, amely az amerikai Guggenheim csoport tulajdona és a nitrát bányákat állami üzembe fogják helyezni.

A truszt a telepein nem akart

(Folytatás a 8-ik oldalon)

A VESE

a test szűrő és tisztító telepe, tehát a test legfontosabb része, ha az nincs rendben, nem lehet egészséges, ha rendben tartja UROSOL-al, ne migen lehet beteg. — A vesebaj jelenségei: Gyenge látóképesség, ingerlékenység, rövid lélegzés, változó étvágy, álmatlanság, idegesség, kevés és forró vizelet, éles fájás az ágyékban vagy derékban, duzzadt alsó szemek, gyakori főfájás, dagadt láb s heves szívdobogás. Mindezen bajok onnan származnak, hogy a testben, a vérében s a csontok közt sok hűgysav rakódik le s az nem tud eltávozni a testből, innen támad minden fájdalom a csontok között s a köszvényes, csuzos fájdalom. Az

kizavarja mind a rossz savakat a testből, kitisztítja a szervezetet, miáltal új erőt ad a szenvedőnek. Elgyöngült férfiaknak új férfierőt ad, nőknek, akik rendetlen havi tisztulásban szenvednek, megbecsülhetetlen.

EGY DOBOZ 1 DOLLÁR, HAT DOBOZ 5 DOLLÁR. RÉGI ÉS SÜLYOS ESTEKNÉL 6 DOBOZ EGÝ TELJES KURA

GREINER Szentháromság Fogyógyyszertára

8902 BUCKEYE ROAD

CLEVELAND, OHIO

RENDELÉSNEK VÁGJA KI EZT A SZELVÉNYT

SZENTHÁROMSÁG FÖGYÖGYSZERTÁR
8902 Buckeye Road
Cleveland, Ohio

Mellékelek dollárt, amelynek ellenében kérem, sziveskedjenek részemre üveg Saturglort küldeni.

Név

Box

Állam

Helység

TELEPEDJEN LE FARMON AKI NEM KAP MUNKÁT

Az Ohio-i farmok, különösen amelyek Cleveland, Akron és Ravenna szomszédságában vannak, mindig biztosítottak megélhetést tulajdonosaiknak. Aki farmot szeretne venni, forduljon bizalommal hozzánk. Évtizedek óta becsülettel szolgáljuk vevőköreinket. Mindenki számára van megfelelő farmunk van nagy és kicsi. Irjon, postafordultával válaszolunk soraira.

A különböző farmok közül ezuttal a következőkre hívjuk fel figyelmét: 130 akeres farm. Négy mértföldnyire Ravennától, kitűnő uton. Ez Portage County egyik legjobb farmja. Van rajta két jó ház. Az egyik nyolc szobás, furnace-val, nagy pincével, fürdővel és villányvilágítással. A másik hat szobás és a ház négy éves. Szóval modern. Nagy palatós barn, 2 silo, víz a barnban, gabona raktár, csirkékház, gépház, garage négy kocsi részére. A legelőn bő víz forrás. A birtokból 15 akér erdő, a többi szántóföld és legelő. A talaj sandy loam és meglehetősen sima. Tulajdonosa ügyes ember, azért kínálja megvételre. Vele jár 16 tehén, két ló, csirkék, borjúk, traktor és minden szükséges farm gépezet. A barn tele van szénával, a két silo takarmánnyal. Azonnal birtokba vehető ez a farm, amely több, mint száz év óta több családnak biztos megélhetést nyújtott és, a melyen jelenlegi gazdája szép vagyont szerzett. Öt-hatezer dollár bankkölcsönt tudunk rá adni. Ára 10 ezer dollár. — Erdemes volna két családnak összeállni, garantáljuk, hogy biztosítva lenne jövőjük.

Kis család részére olcsóság. Tizenegy akeres farm. Másfél mértföldre Ravennától, közvetlen uton. Van rajta kitűnő hat-szobás bungalow, barn, csirkékház, sokféle gyümölcsfa. Forrás folyik a legelőn keresztül. Ára 2850 dollár. Ezer dollár lefizetés, a többi könnyű évi részletfizetés.

28 akeres farm, 3 és fél mértföldre Ravennától, közvetlen uton. Hat-szobás ház, pince, víz a házban és a kitűnő barnban. Forrás a legelőn keresztül. A föld szépen fekszik és jó termést hoz. Ára 3650 dollár. Kis lefizetéssel megvehető. Ezeket csak példának soroltuk fel. Mindegyik kitűnő vétel. Irjon felvilágosításért.

A CIMRE VIGYÁZZON:

DON M. WILSON
RAVENNA, OHIO

A KÉTTLELKŰ EMBER

AMERIKAI MAGYAR REGÉNY

Irta: SZÉNTIMREI MÁRTHA

(1 olytatás)

— Érthetetlen — dörmögte Sándor.
— Édes fiam... vadd le azt a képet a falról. Dugd el valahová a kamrában, úgy, hogy a cselédség ne lássa. Aztán vedd ki az eszedből, hogy láttad anyádat, mikor megfeszítették magáról kinyájában. Többet nem történik meg.

Visszanyerte önuralmát, röstelkedett fia előtt. Az, a lekasztott képpel kezében sajnálkozó pillantást vetett rá.
— Édesanyám ne vegye ugy szívére! Élünk együtt szépen, mint azelőtt, apám nélkül.

— Nem álthatom magamat, fiam! Nektek voltam, leszek is anyátok. De az anyának, akinek család gyermekei vannak, tulajdonképpen nincs öregségére senkije!

Sándor kiadagolt a képpel. Ezen a jeleneten már túl volt s fázott attól, amit a felesége csinált majd.

Mikor visszatért, anyja elbocsátotta.
— Vár a feleséged, édes fiam, nem tartoztatlak. Eredj haza!

— Nem merem édesanyámat magában hagyni... hogy összévdagdalta a kezét!
— Majd meggyógyul. Francinak, Andrisnak azt mondjad, hogy meglődült a szeg, úgy tört össze az üveg, mikor leesett a kép. Küldjed őket haza. Mire itthon lesznek, összeszedem magamat.

— Heverjen addig, édesanyám.
Sándor engedelmesen távozott. Olyan rosszul érezte magát, mintha kényszerítene, hogy tücsövát vessen saját békés hajlékára.

Ott pedig virág, friss pogácsa és bor ilata fogáta — meg négy mosolygó arc. Annus, András, Franci, meg kis fiáé. A fiúcska apja felé röpködött anyja karjából, a többiek nyomban ujságot akartak hallani. Körülvették.

— Hoztam ujságot... de aztán ne mondjatok engemet se részegnek, se bolondnak. Apánk él...
— Éi! Hál' Istennek! Hazajött?

— Amerikában van, feleségével, gyermekeivel. Olvassátok!
Már az asztalra is dobta az írást. András kapta fel, Annus meg Franci vállára dőlve, vele együtt olvasták.

Andrásnak az ábrázata egyre hosszabbra nyult, Franci levegő után kapkodott, Annus pedig sirva borult fiacskája bölcsőjére.

— Gonosz ember a nagyapád... nem jusszolsz Amerikából.
— Nem gonosz! — pattant fel Franci. — Ha gonosz volna, nem vett volna nekünk há-

zat, földet... mindent. Édesanyánk neheztelhet rá, de mi, gyermekei, köszönettel tartozunk neki... ne mocskoljuk.

— Az a kérdés, hogy megesküdt-e az amerikai asszonnyal, vagy csak összeállt vele? — jegyezte meg András. — Nem ismerem az amerikai törvényeket, de úgy gondolom, fattyak ott se örökölnek az apjuk után.
— Jaj, szegény anyám, mit szól? — nyögte Franci.

Sándor nem válaszolt, de némán osztotta Franci nézetét. Apjuk vagyont hozott nekik haza, fájlalhatják eljárását, de becsületében nem gázolhatnak.

Izgatott beszélgetésük minden elröppendő szavát nem jegyzem ide. Az egészről három határozat szűrődött le.

1. Édesanyjukra nagyon kell vigyázni, míg felejt egy kicsit.

2. Meg kell tudni, hogy apjuk megesküdt-e amerikai feleségével?

3. Senkinek a világon egy szót se szabad szólni apjukról. Eltűnt... maradjon eltűnt.

— Én irok apámnak, nekem biztosan felel! — mondta Franci.

Ráhagyták.
— Hát nem hittem volna apádról... arról a fáin emberről!

(Andris még mindig csodálkozott.)
— Sándor egészen ráüt... de én kiasom a szemét, mielőtt elhagy — visitott Annus.

Sándor megköszönte a jó szándékot.
Ilyen zürzavaros napot szerzett mindenkinek az amerikai levél. Peti szerencsésére Pesten volt s így megkímélte jó sorsa attól, hogy gyarló embernek ismerje fel bálványozott édesapját.

Gerleiné kívánsága volt, hogy Petinek senki se írja meg.
— Csak hadd sirassa eltűnt apját, jobb így neki! Az eltűnt megkerülhet... vagy idővel belenyugszik halálába. Ha most, éretlen ésszel megtudja az igazat, nagy baj lesz! Talán soha se lesz belőle rendes ember, apja példája után indul.

Sándor megírta az ügyvédnek, hogy kérdezze meg a konzulátustól, apja megesküdt-e az amerikai nővel, vagy csak úgy él vele? És ha az áll majd a válaszban, hogy hites felesége, anyja nevében tegyen ellene nyomban feljelentést kettős házasságért.

Sándornak borsódzott a háta, mikor leírta ezeket a súlyos megbélyegző szavakat.
— Hálátlan kutya vagyok... korholta önmagát. — A legtöbb radafalvi legény úgy dolgozik az apjában, mint egy szolga s nem azt veszi el, akit szeret, hanem akivel az öre-

gek összebörönálják. Nekem az apám csak adott... tőlem semmit se kívánt... és én segíték csuffá tenni.

Nagy lelki küzdelme dacára se mert feleségével ellenkezni, aki bosszu után lihegett. (Anyját sajnálta, de titkon úgy vélekedett, hogy az olyan koru asszony belenyugodhatik abba, hogy elhagyja az urna. Élni van neki miből.)

Gerleiné néhány napig nem tudott összevagdalt ujjával tollat fogni, mihelyt azonban sérült keze meggyógyult, minden áldott délután irt, magára zárva szobája ajtaját. Irt... és sirt. Egyik levele a másik után gyártotta, de egyiket se küldte el.

Első levele csupa szemrehányás, becsmérlés volt. Amint bevégezte és átolvasta, nyomban gondolta, hogy az urát már az első soroknál dühbe hozná s levelét olvasatlanul dobna a tűzbe. Inkább maga tépte szét és másikat irt.

Ebben meghatóan írta le, mi mindent követett el, hogy sorsát megtudja, mikor eltűnt.

(Ezt se küldöm el. Hogy még a markába nevessem a lelketlen, amiért a bolondját járatva velem?)

A következő levélben csak bánatáról irt s megkérdezte, ha megutálta itthoni családját, miért jött haza, miért szerzett keserűséget gyermekeinek, akiket nélküle nevelt fel s akik idáig tisztelték?

(Ugyse írná meg az igazat. Ilyen ember szavára nem lehet adni.)

Készültek, egyre készültek a levelek... de mindet összetépte. És ez a sok hiábavaló munka, papír s időpocsékolás mégse vezetett egészen kárba. Az írás közben elsirt könnyek elmosták azt a sok keserűséget, indulat-salakat, ami egy családott, bosszút lihegő feleség lelkében felgyülemlik. Mikor Gerleiné, Isten tudja hányadik levelét összetépte, felsóhajtott.

— Hasztalan... vége mindennek! Nekünk már nincsen semmi közünk egymáshoz. Elég neki, amit az ügyvéd ír.

Másnap szép színes selyemkendővel kötötte be a fejét s átment Bajtaihoz a műhelybe. Mástör is betért oda, hiszen minden asztalosmunkát véle készítettett.

Bajtai, rendes szokása szerint azt se tudta, hová ültesse örömében. Kegyetlenül dörögött egy ócska széket. Gerleiné nem ült rá, hanem a gyalupadra, mint aki otthon érzi magát. Rámosolygott.

— Most nem hagyom dolgozni! Titkot bízik magára... de fogódkodják meg jól, mert másképp elesik, ha meghalja.

Bajtai kissé meghajolva állt előtte zöld kötényében s ráemelte hűséges, tiszta tekintetét.

— Sejttem a titkát!
— Azt ugyan nem! Mire gondol?
— Arra, hogy él az ura... Amerikában.

Gerleiné meglepetésében majdnem lefordult a gyalupadról.

— Kitél hallotta?
— Senkitől. Mindig sejtettem. És ha nem lenne igazam, gyászkendő lenne most is a fejem, mint máskor.

— Magánál okosabb ember talán nincs is a világon. De ha mindig sejtette, mért nem szólt nekem soha?

— Mert valahányszor az én eszem valamivel a másoké előtt járt, kinevetett a falu. Aztán becsületes ember nem hozakodik elő olyasmival, amit bizonyítani nem tud.

Az asszony közelebb hajolt hozzá.
— Elmondok mindent... él, Amerikában, ott is van családja.

Nem sirt. Ugy suttogott, elmosolyodva, mintha idegenről pletykálna. Végül azt kérdezte:

— No, mit szól a derék, becsületes, jólelkű, gavallér Gerleinek?

— Gyarló ember, sokadmagával. Felejtse el.

— Nem áll hatalomban. Ha el is tudnám felejtani házasságunkat, ráemlékeztetnék gyermekeimre. És ilyen mérheterlen csalfaságot ki tudna elfelejtetni?

— Tudom... tudom. Az asszonyok felrójják a csapodárságot, de a hűséget nem sokba veszik.

— A magáé még elveheti jutalmát! — felelte s Gerleiné szép szeméi még többet mondtak.

Mikor eltávozott, Bajtai tíz évvel fiatalabbnak látszott. Kihuzta magát. Füttyörészve dolgozott.

Franci csak egy levelet irt, de az el is ment. Ő nem tett az apjának szemrehányást, úgy irt, mintha semmi se történt volna gyermeke születésén kívül. Elküldte neki az unokája arcképét. (Hiszen ha gyermekei vannak is Amerikában, unokája nincsen. És biztosan szeretni fogja, ha ő meg András nem sértik meg.) Azt is megkérdezte, vajjon kívánja-e édesapja meg valaha látni szerető leányát?

— Mert az én boldogságom csak addig volt teljes, amíg édesapám közöttünk volt."

Szóval szívreható levelet irt, amelyben célzást ugyan nem tett ottani életére, de apja mégis megérthette belőle, hogy nemcsak hollétét tudja, hanem a többit is.

(Anyjának nem mutatta meg ezt a levelet.)

A SZÖLŐFÜRT FARMON TÖRTÉNEK

Mrs. Gerlei, a "Szőlőfürt" farm tüzről pattant urnője, akit a farmszomszédok röviden csak a szép Marjorie-nek neveztek, kedveskedve pörölt az urával.

— Hallja, Alexander, én egy cseppet se vagyok magával megelégedve. Hová lett a régi, aranyos jókedve? Amikor engem megkért, azt mondta, hogy a világ legboldogabb emberévé teszem, ha felesége leszek. Ma, mikor három szép gyermekkel is megajándékoztam, csöppet se hasonlít a világ legboldogabb emberéhez. Mi baja? Nem mondhatja, hogy pórázon tartom! Örülök, ha jön-megy, szórakozik. Amikor először vettem észre, hogy elkomorodik, amikor azt hiszi, hogy nem látja senki — megsejtettem, hogy honvágya van. Be is vallotta, mikor megkérdeztem. Akkor én magam küldtem, hogy látogassa meg hűgát s gondoskodjék róla s családjáról. Hosszu szabadságot adtam! Utóbbi időben mégis kedvetlen megint. Mi az oka? Tudni akarom!

— Semmi... csak öregszem! — felelte az ura.

(Az a forró csók, mellyel minden ellenvetést elnémított Marjorie ajkán, egyáltalán nem bizonyította, hogy öregszik.)

Gerlei valóban a világ legboldogabb emberének tartotta magát, mikor Marjorie hajlandóságot elnyerte. Apósa, Crawford, aki velük élt a Szőlőfürt farmon, hosszú ideig hajókormányos volt. Gerlei buvár korában ismerkedett meg vele, azon a nagy kereskedelmi hajón, mely szükség esetén az ő szolgáltatást is igénybe vette.

Crawfordról, aki többnyire a farm kertjében babrálgatott, senki se tételezte volna fel viharos multját, mely alatt nemcsak tengeri viharok értendők. Crawford a legkalandosabb utakra vállalkozott.

Gyöngyért induló hajón járt a vadaklakta szigetek közt. Szeszempeszek előnyös ajánlatait se utasította vissza, — de a megtestesült becsület s törvényisztelet is tudott lenni, ha érdekelte egy kívánták. Vagyont akart gyűjteni minden áron.

Ő maga természetesen nem volt nagyigényű — leányának kuporgatott. Marjorie már nyolc éves korában anya nélkül maradt. Crawford egy jó intézetben neveltette, melynek növendékei közül kintúnt Marjorie szépségével s a sport különböző ágaiban.

(Folytatás következik)

Lengyel Emil Könyve

"The Cauldron Bolis"

Kelet-Európa elintézetlen kérdése

(H. M.) Jobb címet nem lehetett volna adni a Lengyel Emil legújabb könyvének és jobb könyvet nem lehetett volna írni Európára legfőbb sebérel, amelyet a francia bosszu politika és a túlfűtött lengyel sovinizmus vágtak az Óvilág testére, hogy onnan a legközelebbi háború kifakadjon.

A lengyel korridor, a benne és körülötte levő életet, az elnyomott nemzetiségek vergődését, a tébolyba esett sovinizsma tulzások nagyszerű eredményeit írja meg Lengyel a könyvében; és ha nem állnának szemben történelmi realitásokkal, akkor a legfantasztikusabb rémregényt vélénk benne felismerni.

A szerző hosszasan és alaposan tanulmányozta a kérdést, személyes vizsgálatok eredményét, az érdekes interview-k tucatjait adja a könyvében.

A vérbe borult francia agyvelekek örökre tehetetlenül kívánták tenni a német birodalmat. Kettévágták hát azt és az ország egyik részéből csak úgy mehet a német polgár, vagy a német állam feje a másikba, ha lengyel utlevéllel és lengyel területen (a korridoron) keresztül hajlandó utazni.

És hogy a birodalom két részét minél alaposabban elvágják egymástól, az utak tucatjait rom-

bolták össze, a hidak remekeit bontották el.

Danzigot, a nagyszerű német kikötővárost leoperálták a birodalom testéről és mert azt már nem bírták a lengyeleknek oda adni, pár mérfölddel tovább új kikötővárost építettek.

Nem baj az, hogy Gdynia nincs jó helyre építve, hogy a mesterségesen készített kikötőt a tenger árja elmossa, hogy egy évszázadok óta virágzó nagy város el fog sorvadni miatta. Az a fő, és az a cél, hogy a német nemzet sorvadjon, hogy a német értékeket a nemzet is, a világ is elveszítse.

Sziláziát, a nagyszerű német ipari centrumot, Európa legszebb és legértékesebb nagy műhelyét nem adhatták ezüst tálcán az életre hívott Lengyelországnak, népszavazás után akarták azt megtenni. És mert a nagy többség a német birodalom mellett szavazott, természetesen odaadták azt a — lengyeleknek. Akik nem értenek a kezeléséhez, akiknek a kezében elsorvad a német nemzet nagyszerű iparországa.

Litvániát életre hívta a "kis nemzetek önrendelkezési joga", de mert az új állam fővárosa megtetszett a lengyel sovinizmusnak, Vilnát később megszállták és elvették. Van tehát most Európának egy országa, amely-

nek a fővárosa — idegen állam területén fekszik.

Mindez nemcsak gazdaságilag pusztította el Kelet Európát, mindez nemcsak a kényeret ütött ki a lakosság legnagyobb részének a kezéből, hanem egyébként is kellemessé tette az életet a számukra.

A határokat természetesen úgy szabták meg, hogy a német területek teljesen védtelenül maradjanak és nem voltak semmi másra tekintettel.

Ha valakinek a földje az egyik államban, a lakóháza a másikban van, az csak neki baj, de nem az államhatalmának. Utlevéllel kimehet a földjére. Valamivel kényelmesebb azoknak a sorsa, akiknek a — kertjük van a másik államban, de határátlépési igazolványt ők is kaphatnak, hogy kimehessenek a kertjükbe. Igaz, hogy néha a határátlépés csak a nap bizonyos óráiban van megengedve, de végre is nem muszáj az embernek reggeltől estig a kertjében ülni.

Mert Vilna megszállása óta Litvánia és Lengyelország közt hadi állapot van, ott határátlépés lehetetlen. De ha négy-öt napig, három államon keresztül utaznak, akkor a határmenti falvak lakosai is átmehetnek — hatféle utlevéllel és vízummal —

a szomszéd faluban lakó rokonukhoz.

A "békeszerződés" nem végleges. Mindenki tudja, hogy még fognak valamilyen igazságot szölgáltatni. Sietni kell hát, hogy a német emberből, s különösen a gyerekekből lengyel válják.

Ha az orosz ember gyereke sürgősen litván legyen — ha Litvánia területén lakik, — vagy lengyel, ha azt a lengyel politika úgy kívánja.

Akinek ezek az állapotok nem tetszenek, azokba az új honszerelmet beleverik bottal és korbáccsal.

Ha meghal egy pár száz az útletektől, lehet a Nemzetek Ligájánál panaszkodni.

A lengyelek nem fogják a korridor feladni. Nincsen ugyan rá szükségük, de ha visszaadnák azt a német nemzetnek, akkor a német birodalom újra egész lenne.

És az a francia világpolitikának nem tetszik.

A németek soha a korridorot véglegesen feladni nem fogják. Nem adhatják.

Ha az Egyesült Államok területéből a közepén kihasztanának egy darabot, hogy az ország két felét elválasszák egymástól és közbe tennének egy keskeny sávot, amely Mexicoé vagy

Canadáé lenne, mi sem hagynánk. Nem hagyhatnánk.

Mi lesz tehát a lengyel korridorból?

Háború.

Ahogy azt Fosh megjósolta.

Az üstben a háború keserű leve süstörög. "The Caldroun Boils".

És Európa nem tér magához, a többször feldarabolt Lengyelországot nagyszámú mániában szenved. Pilsudsky lengyel diktátor tudja, hogy mi süstörög a katalanban és lemondana a korridorról. Franciaország nem mond le.

A hatalmi kérdésen felül anyagi részletei is vannak a dolognak.

A német birodalom testéről leszakított német ipart a tulajdonosai kezéből kicsavarják — mire való az adóprás? — és a francia nehéz ipar, meg a francia muníción ipar mindig hajlandó a — mentésre.

Kovályog az ember feje, míg a Lengyel könyvét elolvassa. Azt hiszi az olvasó, hogy ennyi irreális nincsen az egész világon és csak a történelmi adatok szigorú felsorolása teszi lehetővé, hogy egy kis helyre tudják azt a világ bölcssei szorítani, mikor a versaillesi "békét" megkötötték.

Aki nem szereti a történelmet, aki fél a nehéz tudományos mun-

kák olvasásától, az se rettegjen a Lengyel Emil könyvétől.

Az adathalmazok színes felrakoztatásában, a szörnyűségek feltalálásában az író nagy művész. Az olvasó képtelen a könyvet letenni, mielőtt a végére elérne. Tudnia kell, tudni akarja, hogy tudott-e az eddiginél több butaságot, több bünt, több fantasztikumot emberi agyvelő kitalálni.

És bár a szerző művésze az írásnak, soha önmagát nem tudta megtagadni. A könyv tele van azzal a száraz és kesernyés humorral, amit a háborús évek és Szibéria neveltek bele Lengyelbe.

És tele van azzal a magasabb életfilozófiával, amely tul tudja magát helyezni a pártoskodáson és nem lengyel, nem litván, nem német, de emberi és csakis emberi szempontról képes a dolgokat megítélni.

Aki a "The Cauldron Bolis"-t elolvassa, az megérti, hogy mért tekintik és mért fogadják el ma Lengyel Emilt auctoritásnak a közép-európai és kelet-európai kérdésekben.

Ha valaki amerikai barátaival meg akarja a versaillesi szerződés szörnyű bűneit ismertetni, az rendelje meg és adja oda barátjának a Lengyel könyvét, a

mely az ismertetést tökéletesen elvégzi.

A könyv a Dial Press kiadásában jelent meg (152 West 10th Street, New York) és az ára \$2.50.

E LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

EGY ÉVRE \$3.00

FÉL ÉVRE \$1.50

o:

ELADÓ FARMOK

4 kftinő 8 akeres arm, jó épületekkel, egy 160 akeros ugyan-sak jó épületekkel, mind egymás mellett, Missouri délnyugati részében, az általános földművelés valódi hazájában, nagyszerű állami ut mentén, tejszűjtő uton, villanyos vonal mellett, az épületek és fencsek jök, ne mklk tamaron-san festeni. Elégendő jó víz és nagyszerű föld, minden talpalt művelhető. Kő nincs rajta. A fő-termekek: buza, tengeri, zab, széna, baromfi, termelés, állategy-nyésztés. Alacsony adók. Iskola közel. Enyhe éghajlat, elég eső. Az árak 40-45 dollár akereknent, fizethető öt év vagy még több idő alatt, 6% kamat.

Van több értékesebb farmunk ugyanabban a szomszédságban. Kívánatra a farmok fényképeit szívesen elküldjük. Ha a farmok nem olyanok, mint hirdettük, az utiköltésért visszadjuk.

G. W. KOLTERMAN
c/o First National Bank
Golden City, Mo.

Egyleti Kalauz

AZ ORSZÁG SZIVE

A WILKES-BARREI I. MAGYAR KOSSUTH LAJOS BS. EGYLET
Alapított 1892 Február 27-én

Gyűléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján, 469 Main St., Evansville, Pa.
Elnök: Jencsik György; jegyző: Győri László; titkár: Bödi István; pénztárnok: Fekete József, kinek címe: 627 Northampton St., Kingston, Pa.; betéglátó: Győri József; bizottság: B. Kovács János és Tondora János.
Minden, az egyletre vonatkozó felvilágosítással szívesen szolgál Fekete József, kinek címe: 527 Northampton St., Kingston, Pa.

CONGOI I. RÁKÓCZI FERENC Bányász BETEGSEGLYZŐ EGYLET
Alakult 1894 Január hó 11-én.

Gyűléseit tartja minden hó 10-ike utáni vasárnap Congon, O., E. Tóth István termében. Az egylet hivatalos lapja a Magyar Bányászlap.
Elnök: Titka János; alelnök: Urbán Mihály; pénztárnok: Urbán József; jegyző-titkár: Pally János, Box 85, Congo, O., minden az egyletet érdeklő levél hozzá küldendő; pénzügyi titkár: V. Tóth István; ellenőr: Kocsis István; naplővezető: Varga András; hármastags bizottság: Bodnár János, Babanics Antal, Csibere Sándor; betéglátó: Congon Sorvány Pál, Drakesen Sípós Mihály; zászlótartók: Titka Sándor, Dudas Péter, Babanics Antal, Tóth Sándor; ajtóőrök: Lukács András, Ifj. E. Tóth István.
Hivatalos orvos: Dr. James Miller.

ELSŐ JOBS ÉS KÖRNYÉKE MAGYAR Bányász BS. EGYLET

Székhelye: Jobs, Ohio
Alakult: 1896 Január 6-án
Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap

Gyűléseit tartja minden hó második vasárnapján Murray City, O.-ban.
Elnök: Boros József; alelnök: Hajdu József; jegyző és titkár: Abaházy Sándor, Box 163 Murray City, O.; pénztárnok: Wash Gyula; ellenőr: Imri Imre; hármastags bizottság: Gyurkó János, Molnár József, Szabó János; zászlóvivő és rendtartó: Krajnyik Mihály; betéglátó: Hollister, Othoban Molnár József; koffer gazdá: Jager Imre.

LATROBE, PA. ÉS KÖRNYÉKE JÉZUS SZT. SZIVE RÓM G. KATH. MAGYAR BETEGS. EGYLET
Székhelye: Latrobe, Pa.
Alakult 1905 február 5-én

Az egylet tisztikara:
Elnök: Lévy Mihály; titkár-pénztárnok: Varga István; ügykezelő: Vincze János; ellenőr: Jámbor István.
Gyűléseit tartja minden hónap harmadik vasárnapján, délután 2 órakor Dorothy-n, Vincze József tagtára házában.

WOMEN OF THE WORLD LOGAN VÖLGYI 188. SZÁMÚ Bányász OSZTÁLYA
Alakult 1922 Junius 24-én.

Gyűléseit tartja minden hónap negyedik vasárnapján délután 2 órakor a Gyöngyösi János Colonial Hall-jában.
Elnök: Alex Veszprémi; alelnök: Madarász Vince; titkár: László József, Box 91, Monaville, W. Va., minden egyleti levél hozzá címezendő; pénztárnok: John Gyöngyösi; számvizsgáló: Csató István. Betéglátókat mindenkor a titkár nevez ki, ha arra szükség van, ot, ahol a beteg tag jelentkezik. Tagszerző: Joe László. Minden honfitárs, aki egy erős alapon fekvő egyletnek tagja akar lenni, írjon neki a titkár címére és postafordultával pontos felvilágosítást fog kapni.

ELSŐ TUG RIVER-I MAGYAR MUNKÁS BETEGSEGLYZŐ EGYLET

Alakult 1903 Október hó 1-én
Székhelye Gary, W. Va.
Hivatalos lapja: Magyar Bányászlap.

A főtitkár:
Főelnök: Kiss Imre.
Főalelnök: Id. Nagy Mihály.
Főtítkár: László László, Box 805, Gary, W. Va., a vidéki tagok leveleit hozzá címezendők.
Főjegyző: Varga László.
Főpénztárnok: Soltész József.
Háromtagu bizottság: Horváth János, Ifj. Nagy Mihály, Buzsik József.
Főellenőr: Ifj. Nagy István.
Szertárnok: Kiss Imre.
Póttag: Ifj. Nagy Mihály.
A főtitkár minden hónap utolsó vasárnapján délelőtt 10 órakor tartja gyűléseit a Gary-i Hallban.

Első Osztály, Filbert, W. Va.
Elnök: Horváth János; alelnök: Ifj. Nagy István; titkár és jegyző: Varga László, Box 202, Filbert, W. Va.; pénztárnok: Soltész József; ellenőr: Id. Nagy Mihály; betéglátó: Csuri József; háromtagu bizottság: Ifj. Nagy István, Szabó Mihály, Horváth János; ajtóőr: Szabó Mihály; zászlóvivők: Amerikalhoz és magyarhoz Ifj. Nagy Mihály, gyászhoz Id. Nagy Mihály.
Gyűléseit tartja minden hó 13-ika utáni vasárnap a Filbert-i katolikus templom alatt.

2-ik Osztály, Gary, W. Va.
Elnök: Márkus Demeter, alelnök: Szűcs János; titkár: Kiss Imre, Box 404, Gary, W. Va.; jegyző: Buzsik József; pénztárnok: László László; háromtagu bizottság: Márkus Demeter, Szűcs János, Szász György. Gyűléseit minden hó harmadik vasárnapján tartja a Gary-i Hallban.

szik József; pénztárnok: László László; háromtagu bizottság: Márkus Demeter, Szűcs János, Szász György. Gyűléseit minden hó harmadik vasárnapján tartja a Gary-i Hallban.

3-ik Osztály, Pageton, W. Va.
Ideiglenesen a 3-ik Osztály ügyeit a központi titkár végzi, azért a tagok minden levelet az ő címére küldjenek.

4-ik Osztály, Ream, W. Va.
Ügykezelő: Szász György, a helybéli és vidéki tagok havidíját és egyéb befizetését hozzá küldendők. Box 312, Gary, W. Va.

6-ik Osztály, Red Jacket, W. Va.
Ideiglenesen a hatodik osztály ügyeit a központi titkár végzi, azért a tagok minden levelet az ő címére küldjenek.

A BRIDGEPORTI SZÖVETSÉG 373-ik OSZTÁLYA LOGAN, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján délután 2 órakor a Gyöngyösi János Colonial Hotel-jében, Logan, W. Va.
Elnök: Veszprémi Sándor; ügykezelő pénztárnok: Gyöngyösi János, kinek az osztályt illető levelek címezendők, címe: Box 1214, Logan, W. Va.; ellenőrök: Tóth Kálmán és Molnár Károly; betéglátó: mind a kettő az elnök nevez ki; zászlótartók: László Ferenc és Molnár Károly.

AZ AMERIKAI MAGYAR SEGÉLY- ZŐ SZÖVETSÉG 318-ik OSZTÁLYA WINDBER, PA.

Elnök: Béres János; ellenőr: Mózes János; ügykezelő: Ráki Zsák mond, címe: 300 — 6th St., Windber, Pa.; bizottsági tagok: Rikvalaski István, Turóczi István; betéglátó: Windber, Kelecsényi Dániel, 35—36 bányászati Iadinszki János, 37. bányászati a Kürti Ferenc; zászló gondnok: Balogh András; zászlóvivő: Kovács András.
Gyűléseit tartja minden hó második vasárnapján a Sz. M. Hallban. küldjenek.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 248-ik OSZTÁLYA MONAVILLE, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hónap első vasárnapján Loganban, a Colonial Hotel nagytermében.
Elnök: Veszprémi Dániel; alelnök: Király József; titkár és pénztárnok: Vizi János, kinek címe Box 95, Monaville, W. Va.; jegyző: Luksa Gyula; pénztári ellenőr: Ifj. Németh József; három tagu számvizsgáló bizottság: Kiss András, Kun Lajos és Király János. A betéglátókat esetenként a titkár nevezi ki s rendkívüli eseteknél az egész közönségben Tábori Oszkár; a zászlótartót szintén esetenként fogják kinevezni.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 32-ik FIÓKJA Székhelye: Gary, W. Va.

A 32-ik fiók tisztikara:
Elnök: Hajzer József; alelnök: Kovács Gyula; titkár-ügykezelő: Popovics Péter; pénztárnok: Magyar József; betéglátó: Csóton Dudas Pál, 11 és 11-er Lócs László; zászlóvivők: magyarhoz Hegedűs József, amerikalhoz Csulák András, gyászhoz Dudas Pál kerületi delegátus: Popovics Péter pótdelegátus Magyar József; ifjusági ügykezelő: Popovics Péter.
Gyűléseit tartja minden hónap első vasárnapján délután 2 órakor a Gary gyűlésteremben.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 293-ik OSZTÁLYA, MORPE, W. VA.

Elnök: Imre Mátyás; titkár és pénztárnok: Radnóci József, Box 253, Thorpe, W. Va.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 57-ik OSZTÁLYA Clarksburg, W. Va.

Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján a Williams Hallban a Second Streeten délután 2 órától kezdve.
Elnök: Kiss Antal; alelnök: Mézáros József; titkár: Grega János; pénztárnok: Nemes János, R. 2. Box 14, Clarksburg, W. Va.; ellenőr: Pávilik Mihály; háromtagu számvizsgáló bizottság: Szakály György, Lukács Mihály, Oláh Mihály; a betéglátót a titkár nevezi ki, ugyszintén a zászlótartókat is.
Tagtársak! Hogy osztályunk ügyeit a központ kívánsága szerint minél pontosabban intézhessük, szükséges, hogy az osztály tagsága a multinál pontosabban tesz eleget a havi díjak rendezésének.

Grega János, titkár, 700 East Pike St. Clarksburg, W. Va.
Nemes János, pénztárnok.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 43-ik OSZTÁLYA BROWNSVILLE, PA.

Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján délután 2 órai kezdettel a református iskola helyiségében a Spring Streeten.
Elnök és jegyző: Rőczey István, elnök és ellenőr: Mészáros Sándor, titkár: Kára Imre, Box 87, So Brownsville, Pa.; pénztárnok: Borsody András; ifjusági ügykezelő: Kovács István; ajtóőrök: Sztér Gyula és Bökönyi János; kerületi képviselő: Fejes István; betéglátó: So. Brownsvillen és Hülteren Varga István, Brownsvillen Mészáros Sándor, West Brownsvillen Csengery János; hivatalos orvos: Dr. Howard R. Dyer; zászlóvivők: magyarhoz Tópe József, amerikalhoz Tóth Imre.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 150-ik FIÓKJA, MASONTOWN, PA
Alakult 1910 Január hó 30-án.

Gyűléseit tartja minden hónap második vasárnapján délután 2 órakor a Nagy Ferenc féle Hallban.
Elnök: Gábor József; alelnök: Id. Bodnár Géza; titkár-ügykezelő: Jeso A. János, Box 164, Masontown, Pa.; számvizsgálók: Reho András és Molnár István; betéglátó: Ivancsik László és Molnár István; zászlóvivő: Ifj. Bodnár Géza.

AZ AMERIKAI MAGYAR REFORMÁTUS EGYESÜLET 213. SZ. LOGANI OSZTÁLYA

Gyűléseit tartja Április, Julius, Október és December hónapok második vasárnapján délután 2 órakor kezdődő Gyöngyösi János termében.
Elnök: Oláh János; ellenőr: Tira József; osztálykezelő: Rev. B. Bertók, kinek az osztály ügyeit illető levelek küldendők, (Box 1211, Logan, W. Va.); betéglátó: Monaville: Breze János, Veres János, Cherry Tree: Rácz Józsefné, Whitman: Papp Dániel.

LOGANVÖLGYI MAGYAR TÁRSASÁG LOGAN, W. VA.

Elnök: Molnár Károly; alelnök: Dávid Lajos; titkár: Antal János; levelező titkár: Bak Zsigmond; pénztárnok: Nagy Sándorné; bizottsági tagok: Antal Jánosné, Király Anna és Szász Mihály.

Gyűléseit tartja minden hónap második szombat este Gyöngyösi János termében.
Elnök: Varga Gyula; titkár: Hunter Z. János, 706 Maple St., Zeigler Ill.; pénztárnok: Vannó József; hivatalos orvos: Dr. Jones.
Gyűléseit minden hó harmadik szombat este tartja, 7 órai kezdettel, a Kiss Rafael Hallban, 316 Church St. alatt.

El kell itt némulni minden panasznak.
Türelemmel kell elviselni az éhes és a rongyos embernek minden kinlódását, mert beláthatja mindenki, hogy az elnöknek, a kormányának és a congressus minden tagjának a szive a helyén van.
A költségvetést tárgyalják tudvalevőleg a congressusban. A költségvetést, amit az elnök utasításai szerint készítenek és amit a kormány e célra felállított irodája nyújt be a congressusnak. A különböző miniszteriumok jóváhagyása után és kérésére.
A mult hét végén az egyik tétel egy kis vitára adott alkalmat a congressusban és így tudtuk meg, hogy milyen nagy szive van az elnök urnak, a kormány tagjainak és a congressusnak.
Nem volt szó egyébről, mint hogy egy millió hétszázötvenhat-

ezer és százhetvenhét dollár meg szavazását kérték a congressustól, mert ennyire van szüksége a kormánynak, hogy a vándorló vadmadarakat étesse.
Egy és háromnegyed millió dollárba kerül a vadmadarak élelmezése ennek az országnak, a melynek a gyermekei maguk is százezerszám eheznek, amikor a munkás-családok gyermekei összesen az éhségtől az iskolákban.
A congressus tagjainak az arcán nagyobbára edzett bőr van, de ez a nagy tétel mégis csak szemet szurt közöttük és leszállították a kormány által követelt egy és háromnegyed millió dollárt — négyszázezer dollárra.
A depressiót tehát a vadmadarak is megérik, mert nyolcvan perccel leszállították azt az összeget, amit a kormányunk rájuk fog költeni a jövő évben.
Természetes, hogy a közel két milliót a kormány nem szánta igazán a madaraknak.
Hiszen a mostani árak mellett, mikor az ország bizonyos részeiben a tengeri busheljét egy centért, az árpa busheljét két centért lehet vásárolni, igen nagy mennyiségű élelmet adnának ezért a pénzért.

Munkás Betegsegélyző Szövetség 166-ik Osztálya Zeigler, Ill.
Elnök: Varga Gyula; titkár: Hunter Z. János, 706 Maple St., Zeigler Ill.; pénztárnok: Vannó József; hivatalos orvos: Dr. Jones.
Gyűléseit minden hó harmadik szombat este tartja, 7 órai kezdettel, a Kiss Rafael Hallban, 316 Church St. alatt.

MUNKÁS BETEGSEGLYZŐ SZÖVETSÉG 166-ik OSZTÁLYA ZEIGLER, ILL.

Elnök: Varga Gyula; titkár: Hunter Z. János, 706 Maple St., Zeigler Ill.; pénztárnok: Vannó József; hivatalos orvos: Dr. Jones.
Gyűléseit minden hó harmadik szombat este tartja, 7 órai kezdettel, a Kiss Rafael Hallban, 316 Church St. alatt.

Elnök: Varga Gyula; titkár: Hunter Z. János, 706 Maple St., Zeigler Ill.; pénztárnok: Vannó József; hivatalos orvos: Dr. Jones.
Gyűléseit minden hó harmadik szombat este tartja, 7 órai kezdettel, a Kiss Rafael Hallban, 316 Church St. alatt.

ÖRÖMESEMÉNY
Iakoialom, keresztelõ, névnap történt az Ön családjában?
Azt akarja, hogy errõl más vidékeken lakó ismerõsei is tudomást szerezzenek?
Hirdetés alakjában készséggel közöljük ezen eseményeket mérsékelt díjazás mellett.

GYÁSZSELET
történt családjában?
Azt akarja, hogy bánatát más vidékeken lakó barátai, ismerõsei is megtudják?
Közöljön egy gyászjelentést lapunkban. Az árak nagyság szerint változnak, amilyenre ad rendelést, olyat közlünk. (Árak 6 dollártól kezdve egészen 25 dollárig.)

ELADÓ BURDINGHÁZA VAN ÖNNEK?
Legjobban talál arra vevõt, ha a Bányászlapban hirdet.
Legkisebb hirdetés 20 szõig egyszeri közlés 1 dollár, háromszori közlés \$2.50.

BÁRMIT AKAR ELADNI HIRDESSZEN A Bányászlapban

De a madarak mellett — emberek is élnek ebbõl az összegbõl és voltaképpen az az egész jószívûségnek a célja, hogy jó és finom dzsábja legyen a madarak címén és bõrén egy csomó embernek.
Ez nagy kérdés, hogy most a levágot költségvetés mellett voltaképpen a madarak élelmet fogják-e levágni, vagy az alkalmazottaktól fognak elküldeni egy csomó ingyenélõt.
Még egy másik érdekesebb dolgot tudott meg az ország ezzel a dologgal kapcsolatban.
A szövetség olyan jószívûség gondoskodik a vándormadarakról, hogy itt-ott turista-campet vásárol és tart fenn a számukra.
Legutóbb Kansas államban akarnak egy ilyen camp céljaira földet adni el a szövetségnek.
Azt állítják, hogy mikor a vadludak dél felé húzódnak, háromezert mérföld távolságban nincsen pihenõhely a számukra.
Ezért ilyen nagy távolságon a szegény ludak elfáradnak, Kansasban egy pihenõ helyet kell szerezni a számukra.
Nincs ugyan eddig egy szó sem arról, hogy az országszerte korbórol munkátlanok számára campet építtessen a kormányunk, de hát az emberek valószínûleg tudnak saját magukról is gondoskodni, ellenben a vadludakat a szövetség kormányára bízta a jó Isten.
Nagyon természetes, hogy mikor egy-egy ilyen vásárt csinálnak a kormányval, arra nem szoktak valami nagyon ráfizetni.
A Kansasban kínált helyet például elõbb négy-és-fél dollárjával vesztegették akoronként — sok akerrõl van szó — de a kormánytól már huszonöt dollárt kívánnak a tulajdonosai a pocsolja akérjáért.
Ezért a kormány ügyeit becsületesen és lelkiismeretesen intézik, a szóban forgó kansasi területre már el is költöztek idáig harmincháromezer dollárt. Ez elõzetes vizsgálatokra.
Az ilyen vásár elõtt t. i. a magas senátus és a congressus alsó házában egy-egy bizottsága leutazik, hogy a szóban forgó területet megtekintse.
Tavaly volt egy kisebb fajta botrány az országban, mikor kiszült, hogy egy-egy ilyen utazás alkalmával a tisztelt szenátor urak — a drága utiköltségen felül — negyven dolláros hotelszobákban hálnak, husz dolláros borraivalókat osztogatnak, száználvan dollárokat költenek "ásványvizre" — az adófizetõk pénzébõl.
Azután valószínûleg mérnökök mennek le, hogy a terület megnézzék, esetleg kiszál a föld mûvelési miniszter, szóval az a nota vége, hogy a pocsolját ugyan még Kansasban nem vették meg — már sok helyen vettek ilyen rezervációt — de a költség már túlhaladja a harmincháromezer dollárt. Tessék elképzelni, hogy mennyi lesz majd a kiadás, mire Kansasban tényleg megalapítják a vadludak turista campjét.
E sorok írója figyelmesen elolvasta a congressus naplójának ide vonatkozó részét, de abban egy dologra felvilágosítást nem volt képes találni.
Nem tudom megérteni ugyan, hogy a vadludak miképpen is-

merik fel a campeket, amiket számukra a jószívû honatyák berendeznek.
Nem tudom, hogy sign-ok van nak-e kiakasztva és ha vannak, hogy azokat a vadludak el tudják-e olvasni, ha nincsenek, akkor miéle eszközökkel adják tudtukra, hogy ott pihenõt tartatnak és eleséget találnak.
Ez nem tudom azt sem, hogy ha a vadludak és a többi vándormadarak idáig mindig le tudták délre menni a kansasi pihenõ nélkül, mért van most egyszerre olyan nagy szükség a turista campre?
Az igazság természetesen az, hogy egy csomó befolyásos graf ter egy értéktelen pocsolját akarsózni a kormányra, illetõleg hát az országra.
Ezért minden congressman és minden szenátor akar néhánéhá ilyen kis graftecskét keresztil hajszolni a congressusban, ezeket a csekélységek készséggel megiszavazzák minidig egymásnak.
Ez hiába jönnek új emberek az országgházba, hiába jönnek új kormányok és hiába jön új elnök.
Mert valami kívánsága mindnek van és mert a saját kívánságát mindenki csak úgy képes elérni, ha a másikat hajlandó megszavazni.
Nem tudom, hogy az olvasók közül hány embernek van most gondtalan élete és hogy hány ember van kölcsönökre, meg Vörös Kereszt listre szorulva.
Ez hogy hányan lehetnek efkeseredve, amiért tétlenül kell élniök, miközben nem tudnak elég enniavót adni a gyerekeknek.
Ezek a szegény, bosszankodó emberek most minden esetre megnyugodhatnak, mert láthatják, hogy mégis jó szive van itt a kormányzó szerveknek.
Hiszen az erdõk vadjairól és a mezők madarairól is gondoskodik. Talán ha alaposabban átnéznék a költségvetést, megtalálnának a nyomát annak, hogy a mezők lilomat sem engedik át a jó Istennek, hogy annak a ruházatát is magára vállalta a jószívû szövetség.
Csak a saját polgárainak az "önérzetét" nem akarja megsérteni Hoover elnök, csak az éhes emberekrõl nem akarnak gondoskodni.

Nem drága házi szer megemti a férj állását
"Férjem borzasztó lábfejében és daganatban szenvedett. Nem tudott dolgozni. Az orvosok kórházi operációt javasoltak. Elhatároztam, hogy megpróbáljuk az Anchor Pain-Expeller-t és a daganatokat naponta háromszor bedörzsöltem. Kíváncsi voltam és a férjem visszamehiet munkájába. A Pain-Expeller meggyógyította."
Manchester, Conn. A. S.

PAIN-EXPELLER

BREMEN EUROPA
A világ leggyorsabb hajói MAGYARORSZÁGBA 7 nap alatt
Külön gyorsvonat indul a bremerhaveni kikötõbõl, amely a legkényelmesebb utazást biztosítja Budapestig. Felvilágosítást nyújt a helyi újságok, vagy 1119 Euclid Ave Cleveland, O.

NORTH GERMAN LOYD

Amerikai készpénz dollárok kifizetése az õhazában jótállással
PÉNZKÜLDEMÉNYEIT PONTOSAN ÉS GYORSAN ELINTÉZZÜK POSTÁN VAGY SÜRGÖNYILEG
TÖBB MINT 30 ÉVE SZOLGÁLJUK A MAGYARSÁGOT
The Harbor State Bank
ALAPITOTTA KISS EMIL
FOURTH AVENUE—9th STREET, NEW YORK

Heti Szemle

(Folytatás az 5-ik oldalról)

dolgoztatni és a munkálatok munkásság elartásának a terhe rászakadt az államra. Az új elnök — aki szocialista — azt mondja, hogy ezzel a truszt eljártotta a jogait arra nézve, hogy jobb időkben profitot sajtoljon ki az országból és a munkásokból.

A felosztott truszt vagyonát eldobozni nem fogják, de bizonyos, hogy a kártérítés sokkal kevesebb lesz, mint amennyit a Guggenheimok kérnek majd a kommunizmus felé hajló államtól.

A TÁVOL KELET VÉRES

szinpadán új felvonás kezdődött a múlt héten, mikor Japán, a világ elsőnyüködése között bombáznai kezdte és bevonult Shangkhaikwan-ba.

Nem azért tört ki a szörnyűkódás a világon, mert ezzel az évszázadok óta álló hatalmas kínai falat áttörték, hanem azért, mert ezzel megkezdődött a hadjárat, hogy Kína egyik gazdag tartományát, Jeholt is elvegyék és azt japán uralom alá helyezték.

A manchuriai hadjáratnak ez volt az előre látható eredménye és a világ hatalmai hónapokkal ezelőtt tudatában voltak annak, hogy Manchuria után Jeholt fogják a japánok elvenni. Nem is hajlandó senki oda állni a japánok útjába, hogy meggátolják az újabb hódítást.

Az Egyesült Államok kormányza az egyetlen, amely még emlegeti a "Kilenc Hatalmas Szerződését" (Nine-powers treaty) és a Kellogg-Briand szerződést, de a tiltakozáson túl mi sem fogunk menni.

Komolyabban emberek, akik ismerik a sárgák történetét, azt hiszik, hogy Japán öngyilkosságot követett el a dologgal.

KINÁT TÖBB IZBEN

leverték a különböző hódítók, de a levert hatalmas nemzet a hódítókatt mindig felszívta, beolvastotta magába és azt hiszik, hogy előbb-utóbb, természetesen évszázadok alatt, ez a sors vár Japánra.

Öngyilkosságnak tartják a hadjáratot és a nagyarányú hódítást azért is, mert a megszállt területek féken tartása és adminisztrációja nagyon költséges lesz és az aránylag szegény Japán azt nem bírja.

Japán gazdasági és pénzügyi helyzete hajszálnyira van ma is az összerokkadástól és ha még sok új terhet fognak az államháztartásra rakni, az biztosan össze fog roppanni.

Egyenlőre azonban ezek csak jóslatgatók és spekulációk, de a tény az, hogy Japán óriási darabokat kapcsol le Kináról, hogy azokat saját birodalmába olvassza.

Ez a hódítás viszont veszedelmes közelségbe viszi Oroszországhoz, amely előbb-utóbb szintén utját akarja majd állni Japánnak.

Mindenképpen bizonyos, hogy a távol keleten béke nem lesz a következő években, vagy évtizedekben és hogy ott egy néhány világháboru magvát vetik most el a japánok.

AMERIKAI MAGYAR NAPTÁRAK

Tíz évvel ezelőtt hasábkokat lehetett és kellett írni újév után az amerikai magyar kalendáriumokról, ma egy néhány sorban el lehet azokat bátran intézni.

Tíz évvel ezelőtt a naplások és hetilapok tucatjai vetélkedtek egymással, hogy melyik az szebb és értékesebb kalendáriumot az olvasónak karácsonyra és voltak évek, mikor igazán pazar volt az ajándék.

Voltak esztendő, mikor az amerikai magyar kalendáriumokban megcsillant minden amerikai magyar tehetség, mikor szóhoz jutott abban minden köztünk élő magyar író és költő, mikor amerikai magyarok zeneszerzői színesítették azokat és amikor kitűnő rajzolókkal találkozunk valamennyiben.

A naptárok száma siralmasan megfogyott s ebben az évben a Protestáns Naptár és a Magyarok Vasárnapja által kiadott katolikus naptárakon kívül csak a Szabadság és a Népszava mernek és tudtak naptárt kiadni.

Régebben a naptárok kiadási költségei bőségesen megtérültek a hirdetések bevételeiből és az olvasók is szívesebben fizettek értük egy pár centet.

Ma a lapok számára a naptárak kiadása olyan súlyos áldozatot jelent, amelyeket a két nagy napilap is csak nehezen tud viselni.

És így érthető és menthető, hogy a naptárak amerikai magyar írókban nem olyan gazdagok, mint régebben.

Az árvaház protestáns naptára természetesen azzal a tartalommal jelent meg az idén is, amit attól az olvasók elvárnak.

A Magyarok Vasárnapja katolikus naptára már jóval szegényebb. A katolikus hit és egyélt élet teljes képét abban nem tudjuk megtalálni, erősen megállászik a naptáron az általános, országos szegénység. Dicséretes küzdelem az elmulással és a naptár, amely nem akar bele nyuodni a lehetetlen gazdasági helyzetbe.

Az Amerikai Magyar Népszava naptára messze mögötte van az annál a lapnál régebben megszokott színvonal.

A kiállítás a szegényes, a tartalma nem ad hangot csak egy-két amerikai magyarnak.

A naptárt nem is a lap szerkesztője vagy szerkesztőse csinálta és a legtöbb munkatárs nevét hiába keressük az egyet-

ként terjedelmes könyvben. A kiállítás és a tartalom szerényességének az okát a naptár hirdetései részében találjuk. Az is szegényes, azon is meglátszik, hogy nagy áldozat volt a naptárt kiadni.

A Szabadság naptára ebben az évben is a legkülönb, amit hát — verseny hiányában — aránylag nem volt nehéz elérni.

A naptár kiállítása szintén nem akart megalkudni az idővel és a helyzettel és bár Linek győnyörű födelét tavaly is láttuk már, az új szín-kombinációk ebben az évben üdőbb födelet adtak a naptárnak.

Kende Géza, a Szabadság fő-szerkesztője állította össze a Szabadság naptárt és mert hirdetés abban alig van, igazán változatos és tartalomban gazdag könyvet tudott csinálni.

A Szabadság naptárában már találunk egy pár amerikai magyar írással és a szerkesztők közül Yartin József, Gondos Sándor, Kalassay Sándor, Láng Richárd, Szarvas Pál, Dr. Fülöp Miklós, Fáy Fisher Andor és Biller Irén szólnak meg a változatos kalendárium lapjain.

Különös, hogy a Szabadság tehetséges munkatársai közül Gondoson, Szarvason és Lángon kívül senkivel nem találunk a naptárban és az amerikai magyar olvasóközönség erősen nélkülözni fogja Tarnóczyt, Keményt, Pólyát, Szécskayt, valamint a régi magyar újságírókat, írókat, a tehetségesebb papok és egyélt embere írásait, akik régebben a naptárakban meg szoktak szólnani.

Ha ettől a fájó hiánytól eltekintünk, akkor a Szabadság naptárát gazdagnak, tartalmasnak, változatosnak és érdekesnek találjuk, amely a jelenlegi szegénységünkben meglepő ajándék a lap részéről.

De ha a naplások a jövő évben is akarnak és fognak naptárt kiadni, akkor adjanak alkalmat Amerika magyarságának, hogy a saját régi embereivel találkozzák az amerikai magyar naptárban, mert a hazai írókat a heti mellékleteken elég gyakran találja.

Ugy a Népszava, mint a Szabadság naptára 25 cent ebben az évben és azokat meg lehet rendelni a megfelelő lapoktól. A Szabadság naptárt ebben az évben a 25 cent ellenében a Bányászlap is megküldi.

VÁLASZTÁS A HETEDIK KERÜLETBEN

A múlt héten megirtuk, hogy a hetedik kerület új tagot választ az International Board-ba, az elhunyt Neal J. Ferry helyébe.

A jelöléseknek február hetedikéig kell lenni, a választást március 21-ére fogják kiírni.

Az International Board lenne az utolsó fórum és a legnagyobb hatalom a United Mine Workers kebelében, de az alkotmányt régen meggyalázták azok, akik a szervezetet uralják és a racketeerek impotens, tehetetlen testületet csináltak a boardból, a mely csak arra való ma, hogy a már intézkedéseire a pecsétet ráüsse.

VAN BITTNER A SENÁTUS BIZOZTTSÁGA ELŐTT

A múlt héten Van Bittner a senátus egy albizottsága előtt esetelte a bányászok helyzetét és leírta, hogy milyen élet van a szenes plézekben manapság.

Nem tudjuk, hogy mi szükség van erre a dologra, mert legyen biztos benne mindenki, hogy a senátus minden tagja teljes alappossággal tisztában van a helyzettel.

Van Bittnernek azt kellene megmondani, hogy mért szerz-

Mínthogy a már mindenkit ki tud vágni akár a boardból, akár a szervezetből, a board tagjai meg vannak lapulva és örülnek annak a pár dollárnak, amit néha napidíjak fejében felvehetnek a szervezeti kasszából.

Mínthogy a bányászok legnagyobb része régen elvesztette a szervezet választásainak a tisztaságában a bizalmát, nem is hiszik, hogy valami sokan fognak szavazni.

Ugyis az lesz a board tagja, akit a Lewis parancsára a kis cárok fognak odaültetni. Mert a cárok fognak úgy számlálják, ahogy akarják.

dik alacsonyabb munkabérek mellett Észak West Virginiában, mint amennyit az ottani scab bányák fizetnek.

És megmondhatná még azt, hogy amikor a bányászok gyermekei éhesen espek fizetnek a iskolákban, mennyit fizetnek a bányászok véresen keresett centjeiből Bittnernek és hogy milliót költött már el Fairmont vidékén?

KÖZELEDŐ IGAZGATÓSÁGI GYÜLESEK

Az amerikai magyarság és az amerikai magyar sajtó nem részesíti kellő figyelemben az országos testületeink vezető szerveit, amelyeknek pedig szükségük lenne egy nyilvánosságra, mint a kritikára.

Nem elég, ha az igazgatósági és vezértestületi gyűlésekről a napilapok tudósításokat közölnek, foglalkozni kellene a nyilvánosságnak a gyűlések előtt bizonyos célkitűzésekkel, amelyek segítségével lennének az itt-ott előre megállapított programnak.

Tudomásunk szerint most három nagy egyetnél igazgatósági gyűlésre készülnek és ezeknek a gyűléseknek lenne mind-egyiknél elég alapos programja. Ha az igazgatók és vezértestületi tagok nem fognak a ma súlyos problémái elől kitérni.

A Verhovay-Segély Egylet van talán a legszerencsésebb helyzetben s ott lenne még az igazgatóságnak a legjobb alkalma rá, hogy konstruktív munkát csináljon.

Többszörös sürgetésre még mindig nem csináltak a második nemzedék beszerzésére megfelelő programot, dacára annak, hogy arra nemcsak égető szükség van, hanem egy program kerestül vitelére minden rendelkezésére áll az egyletnek.

Az igazgatóság tudatosan kitért az elől a kötelesség elől, a melyet az utolsó konvenció ebben az ügyben előírt a számára és amelyhez teljesen szabad kezét adott az igazgatóságnak.

Mínthogy ebben az évben súlyos tagvesztéstől kell tartani minden magyar egyletnél, itt van a tizenkettedik óra, amelyben meg kell oldani a problémát és reméljük, hogy erre nézve az igazgatóságnak meg lesz a programja. Ha a kötelesség alól ma is kitérne, akkor tudatosan félre teszi az utolsó konvenció egyenes meghagyását és akkor nem lesz hü azokhoz a feladatokhoz, amelyeket magára vállalt, mikor a megbízást megkapta.

Ugyancsak fontos kérdés a tagvesztés és módot kell rá találni, hogy azt minél kisebbre csökkentsék.

A Bridgeporti Szövetség néven ismert Amerikai Magyar Segélyző Szövetség is igazgatósági gyűlést tart a következő napokban és bár az igazgatóság járlatlan még a munkában, súlyos kötelességgel állnak szemben, aminek a teljesítése elől nem lehet kitérni.

Többször megirtuk, hogy az egylet vezetői (és urai) az öreg tagok kisémmizését vették a programba (amit Dezső János elnök személyesen ismertetett) s sorok írójával és amit Lebozza igazgató is kilitátsba helyezett egy kerületi gyűlésen Clevelandban) és az igazgatóságnak választani kell, hogy a tagságot fogja-e ez ellen a program ellen védelmezni, vagy a tisztviselők programja mellé áll.

A tagság, illetve a konvenció természetesen a tagok védelmére rendelte őket a helyükre, de a helyzet urai a bridgeportiak, a kik értik a módját, hogy a hangos ellenzék elnémitani miképpen kell.

Nagyszerű példa erre Lebozza igazgató, aki közvetlen a konvenció után még a Dezső János elnöki székére pályázott (mint azt e sorok írójának szerényen, de egyenesen megmondtam), de aki egy kis utazással egybekötött napidíj ellenében csatlakozott szívesen és lélekkel Bridgeporthoz. Ha ott még annak is megtalálnák a módját, hogy egy pár ezer dollárt helyezzenek el Clevelandban (ahabban a bankban, amely rokonságban áll a Lebozza urcsaladjával), akkor egy igazgató hűsége tűzőn-vizen biztos lenne a számunkra.

A bridgeporti eredmények megítélésénél tekintetbe kell venni annak a pár független igazgatónak a helyzetét, akik ilyen helyzetben állnak szemben és a kiknek végtelenül nehéz munkájuk lesz, ha az öreg tagok érdekeit igazán védelmezni akarják. Az igazgatóság néhány tagja kitűnő ember, akik feltétlenül teljesíteni akarják a kötelességüket és akiket holmi kis napidíjjal a bridgeporti programnak nem tudnak megvenni.

A Református Egylet vezértestülete nagyon csalódnék, ha azt hinné, hogy a lancasteri betétek ügyét véglegesen agyon lehet hallgatni. A magyar lapok közül eddig csak pár foglalkozott a dologgal, de türelmetlenül várják, hogy egy ezt a kérdést, mint a kasszában heverő régi checkeek kérdését el fogják intézni.

A lancasteri veszteség egy része tisztán azért érte az együletet, mert a pénztárnok az alapszabályok rendelkezései ELLEN megengedhetlenül sok pénzt tartott bizonyos érthető okoknál fogva egy ottani kis bankban és a veszteség ezen részéről a pénztárnok bondját kell felelőssé tenni.

Amennyiben a vezértestület ezt a kérdést annyira elődáná, hogy utólag kereskedni nem lehetne, maguk a vezértestületi tagok fogják a veszteséget megtéríteni idővel. Az egylet tagjai olyan zajosan helyeselték a Bartha ügy elintézésének a módját, hogy az idők jelét meg kell érteni minden egyletnél. Aki veszteséget okoz valamelyik testületnél, annak a következmények elől nem lehet ezentúl sógor-koma alapon kitérni.

Nagyon üdvös munkát végezne a vezértestület, ha az árvaház ügyét is, de esetleg az egész árvaházat is likvidálná. Részletezen ennek a megokolását, azt hiszem, nem kívánják, de éreznők kell, hogy a jelenlegi körülmények között erősen hasznára lenne az egyletnek.

Ugy tudjuk, hogy vannak bizonyos homályos tervek arra nézve, hogy az árvaházat lassan likvidálják és helyébe agmgnházt létesítenek Ligonierben, de ehhez csak úgy nyulhat a vezértestület, ha Ligonier vezetésébe egészen új rendszert és új szel-

lemet tudnak szervezni. Az árvaház olyan kedves intézménye volt az amerikai magyarságnak, hogy az utolsó években előfordult sajnálatos kilengéseket az hogy az utolsó években előfor-

Egyesület erősebben meg nem érezte, de hasonló kinövéssekkel egy agmgnházt nem indulhat az útjára.

A vezértestület dicséretes próbálkozásait, az ifjúság szervezésére, a jóakaratu magyarok mindenféle méltányolták és pártolták és ajánlatos lenne, ha ezt a munkát sokkal szélesebb alapokra fektetnék.

Évekig tartó kísérletezésre nincs idejük a magyar testületeknek, nálunk vagy hirtelen eredményeket kell elérni, vagy minden — későn lesz.

Általában az összes egyletek vezető testületei tisztában látszanak lenni a kötelességekkel és a munkákkal és a vontatottság és féltékenység inkább azért mutatkozik minden vonalon, mert régebben nem szoktak meg nagy vonásokban dolgozni.

Mindenütt be kell azonban látni, hogy igazán a tizenkettedik óra ütött a számunkra és akik a tisztségeket vállalták, azoknak nem lehet a felelőségek elől sem kitérni.

A VARÁZS SZÖNYEG ELSŐ ÉVFORDULÓJÁT ÜNNEPELTE A LEVÉGSŐN

Népszerű rádió előadás legkülönbözőbb szórakoztatást nyújtott az elmúlt évben

Dacára annak, hogy a Lucky Strike előadással már több mint négy éven át voltak a levégső, a Varázs-Szönyeg műsora csak most ünnepele első évfordulóját nem régen. Kezdetűtől 1932 novemberében és azóta számtalan repülő és szórakoztató eredményt ért el.

Az elmúlt évben három világrész városában élveztek különböző nemzetek tánczenéjét és minden alkalommal az évad legnépszerűbb tánczenekará. Ezen városok között: Berlin, Páris, London, Buenos Aires, Havana és Montreal emeljük ki. Ezek az előadások 72 legfinomabb zenekart foglalkoztattak és a haligató közönség az ország minden részében élvezhet-e őket.

Végeien sorozata a legfinomabb zenekaroknak a legkiválóbbak és a legkülönbözőbb fajtájú szórakoztató műsor lett leadva microphone-on ezen idő alatt. A legvezetesebbek ezek között voltak a Sharkey-Schmelling boxajánoknál; a telt Olympiad Lake Placid, New Yorktól; egy New York felett repülő zenekarnak a koncertje; a Washington és Lee egyetemi árcsok bálja, Lexington, Virginiából és a Siamia Gael bandának muzsikája Dublin, Írországból, St. Patrick napján.

A Varázs Szönyeg nemzetközi programjának azonkívül voltak olyan előadásai is, ahol politikai szónokoknak, mindkét fél részéről, volt alkalmuk bemutatni igazukat a drámai előadásra a híresebb bűntényeknek, a rendőrfőkapitányok aktái, mint források, a new yorki mint washingtoni federal rendőrség megállapításai alapján; a nemzetközi operák csillagai nyújtottak elsőrendű számokat, regényes atmosfért kreálva és ugyanakkor a világ egyik legkiválóbb komikus, Jack Pearl, fűszerezte szellemességű ezeket az előadásokat.

Számmal mutatjuk ki, hogy milyen zenekarok és hányosor szerepeltek ezeken az előadásokon: Jack Denny 21, Joe Moss 20, George Olsen 19, Anson Weeks 17, Wayne King 11, Vincent Lopez 11, Jimmy Grier 9, Genn Sanders 8, Ted Florio 7, Gus Arnheim 6, Ted Weems 5, Abe Lyman 5 és Charlie Agnew 5.

A Varázs Szönyeg kombinált repüléssel, mikor városból, városba repült, hogy ezen előadásait megvalósíthassa, alapos számítás szerint kimutatták, hogy több, mint egy millió mértőidőt tett meg.

Jelenleg a Varázs Szönyeg előadásait hallhatók minden kedden, csütörtökön és szombaton tíz (10 órákor) (EST) a WEAJ-en az NBC nemzeti hálózatán.

(Adv.)

Halász József keresi Pásztor Andrást. Vele találkozom 1930 október 19-én Connellsville, Pa.-ban, a Leisenringi Egylet nagygyűlésén. Kérem, aki tud felőle, tudassa velem címét, akár a Bányászlapban, akár pedig 7862 W. Jefferson Ave, Detroit, Mich. címen.

175 akeros farm, jó épületekkel eladó. A termés, a felszerelés és az állatok vele mennek a farmmal. Kiváló mul-lak, ténén és sok csirke. Az egésznek az ár \$4500. Irjon bővebb felvilágosítást erről a címre: Mrs. Zsuzsanna Adams, R. 1. Box 58/a., Berlin, Md.

Dohányzók Figyelmébe! Amíg el nem fogy, ami raktáron van. Két éves, nagyszerű hosszú levelű dohány pipába, vagy bagózársra, 10 font \$1.50, pipa ingyen hozzá. Fizesse, mikor megkapja a postán. Rendelje meg még ma HICKORY RIDGE FARMS Dept. 25. Fulton, Ky.

KÉPVISELŐINK: WEST VIRGINIA Engel Leslie, Clarendon, W. Va. és vidéke. Dzsépn Mihály, Masentown, W. Va. Dobos István, Kimball, W. Va. Domokos Mózes, Frontar, W. Va. Kiss Antal, Clarksburg, Dawmont, Wendel, W. Va., Meadow-Brook, W. Va. Kish Andrást, Brady, W. Va., Booth, W. Va., Evertsville, W. Va. Rivesville, W. Va., Lowesville, W. Va., National, W. Va. Keceel György, Chattoary, W. Va. Lányi József, Red Dragon, W. Va. Lázár László, Elbert, Filbert, Gary, Thorpe, W. Va. Magyar Andrást, Skelton, W. Va. Margóczy Imre, Lundsale, W. Va. Póczki György, Lobata, W. Va. Panyi Antal, Resemont, W. Va. Paul István, Jenkins Jones, W. Va. Pongrácz József, Nellis, W. Va. Rákus István, Galloway, W. Va. Rákus István, Williamson, W. Va. Rich Ignác, Wilson, W. Va. Veszprémi Sándor és Dániel, Logan megye egész területén. PENNSYLVANIA Julius Bakos, La Balle, Pa. Barczl János, Lemoat Furnace, Pa. Blizman Béla, Springdale, Cheswick, Arneid, New-Kensington, Pararusus, Gio. Bédás Géza, Yatesboro, Pa. Bozenyák József, Rossiter, Pa. Csányi József, Kent, Pa., China, Pa. Csatáry Ferenc, Bainford, Pa. Csorás István, Hillwood, Pa. Darnay József, Fredericstown, Pa. Eperjessy István, Johnstown, Pa. Fejes István, Brownsville, Pa. Gécseg Sándor, McAdoo, Pa. Fehér János, Kingston, Pa. Gara Béla, Johnstown, Pa. Gyilkri Mihály, Nanty Gio és Mett loton, Pa. Ifi. Hadar Béni, McKeesport, Pa. Hajdu János, Pricedale, Pa. János Mihály, Richeyville, Pa. Király György, Russellton, Pa. Lukács János, Gallitain, Pa. Mészár Sándor, New-Salem, Pa. Molnár István, Greensboro, Pa. Molnár Andrást, Van Meter, Pa. Nagy József, Marsteller, Pa. Orosz Kálmán, Kulpsent, Pa., Mt. Carmel, Pa., Shamokin, Pa., Keiser, Pa. Sebestény Vince, Lucerne Mines, Pa. Spies Gyula, Homer City, Pa. Stoltz János, Winber, Pa. Szabó János, Farrell, Sharpsville, Pa. Sharon, Mercer, Wm. Miles, Pa. Szigárdy Imre, Steyerstown, Pa. és az állam egész területén. Takács János, Vintondale, Pa. Varas István, Latrobe, Pa. OMIG Ersek József, Ramsey, Ohio Bolyki János, Toledo, O. Péterfy Lajos, Columbus, Ohio Kovács Ferenc, Murray City, Ohio Kovács János, St. Clairsville, O. Molnár József, Glouster, O. Rozes János, Cerning, Ohio. Széchy Elek, Hintsburg, Ohio és vidéke. Rimár Andrást, Warren, Ohio Tótván Pál, Maynard, Ohio ILLINOIS Arvai Andrást, Zelig, Ill. Fűrjes Agoston, Orias, Ill. Gáll Lajos, Harrisburg, Ill. Németh Ferenc, Springfield, Ill. Ontko István, Edwardsville, Ill. Roncz Péter, Divernon, Ill. Soltész Pál, Buckner, Ill. Tóbiás János, Valter, Ill. NEW YORK Mihályi Zoltán, Glenfield, N. I. KENTUCKY Kabal János, Majestic, Ky. Tarkányi Gábor, Beatty, Ky. Kish Dénes, Lynch, Ky. NEW JERSEY Paul Andrást, Carteret, N. J. INDIANA: Nagy Lajos, Gary, Ind. és Hammond, Ind. Simon Sándor, Bicknell, Ind. Tódor Miklós, So Bend, Ind. VIRGINIA Itt, Dobos Andrást, Pocomohanna, Va. Bodor József, Danta, Va. MICHIGAN TTTT József, Detroit, Mich.

KIS HIRDETÉSEK

KERESTETÉS

Halász József keresi Pásztor Andrást. Vele találkozom 1930 október 19-én Connellsville, Pa.-ban, a Leisenringi Egylet nagygyűlésén. Kérem, aki tud felőle, tudassa velem címét, akár a Bányászlapban, akár pedig 7862 W. Jefferson Ave, Detroit, Mich. címen.

ELADÓ FARMOK

175 akeros farm, jó épületekkel eladó. A termés, a felszerelés és az állatok vele mennek a farmmal. Kiváló mul-lak, ténén és sok csirke. Az egésznek az ár \$4500. Irjon bővebb felvilágosítást erről a címre: Mrs. Zsuzsanna Adams, R. 1. Box 58/a., Berlin, Md.

Dohányzók Figyelmébe! Amíg el nem fogy, ami raktáron van. Két éves, nagyszerű hosszú levelű dohány pipába, vagy bagózársra, 10 font \$1.50, pipa ingyen hozzá. Fizesse, mikor megkapja a postán. Rendelje meg még ma HICKORY RIDGE FARMS Dept. 25. Fulton, Ky.

KÉPVISELŐINK: WEST VIRGINIA Engel Leslie, Clarendon, W. Va. és vidéke. Dzsépn Mihály, Masentown, W. Va. Dobos István, Kimball, W. Va. Domokos Mózes, Frontar, W. Va. Kiss Antal, Clarksburg, Dawmont, Wendel, W. Va., Meadow-Brook, W. Va. Kish Andrást, Brady, W. Va., Booth, W. Va., Evertsville, W. Va. Rivesville, W. Va., Lowesville, W. Va., National, W. Va. Keceel György, Chattoary, W. Va. Lányi József, Red Dragon, W. Va. Lázár László, Elbert, Filbert, Gary, Thorpe, W. Va. Magyar Andrást, Skelton, W. Va. Margóczy Imre, Lundsale, W. Va. Póczki György, Lobata, W. Va. Panyi Antal, Resemont, W. Va. Paul István, Jenkins Jones, W. Va. Pongrácz József, Nellis, W. Va. Rákus István, Galloway, W. Va. Rákus István, Williamson, W. Va. Rich Ignác, Wilson, W. Va. Veszprémi Sándor és Dániel, Logan megye egész területén. PENNSYLVANIA Julius Bakos, La Balle, Pa. Barczl János, Lemoat Furnace, Pa. Blizman Béla, Springdale, Cheswick, Arneid, New-Kensington, Pararusus, Gio. Bédás Géza, Yatesboro, Pa. Bozenyák József, Rossiter, Pa. Csányi József, Kent, Pa., China, Pa. Csatáry Ferenc, Bainford, Pa. Csorás István, Hillwood, Pa. Darnay József, Fredericstown, Pa. Eperjessy István, Johnstown, Pa. Fejes István, Brownsville, Pa. Gécseg Sándor, McAdoo, Pa. Fehér János, Kingston, Pa. Gara Béla, Johnstown, Pa. Gyilkri Mihály, Nanty Gio és Mett loton, Pa. Ifi. Hadar Béni, McKeesport, Pa. Hajdu János, Pricedale, Pa. János Mihály, Richeyville, Pa. Király György, Russellton, Pa. Lukács János, Gallitain, Pa. Mészár Sándor, New-Salem, Pa. Molnár István, Greensboro, Pa. Molnár Andrást, Van Meter, Pa. Nagy József, Marsteller, Pa. Orosz Kálmán, Kulpsent, Pa., Mt. Carmel, Pa., Shamokin, Pa., Keiser, Pa. Sebestény Vince, Lucerne Mines, Pa. Spies Gyula, Homer City, Pa. Stoltz János, Winber, Pa. Szabó János, Farrell, Sharpsville, Pa. Sharon, Mercer, Wm. Miles, Pa. Szigárdy Imre, Steyerstown, Pa. és az állam egész területén. Takács János, Vintondale, Pa. Varas István, Latrobe, Pa. OMIG Ersek József, Ramsey, Ohio Bolyki János, Toledo, O. Péterfy Lajos, Columbus, Ohio Kovács Ferenc, Murray City, Ohio Kovács János, St. Clairsville, O. Molnár József, Glouster, O. Rozes János, Cerning, Ohio. Széchy Elek, Hintsburg, Ohio és vidéke. Rimár Andrást, Warren, Ohio Tótván Pál, Maynard, Ohio ILLINOIS Arvai Andrást, Zelig, Ill. Fűrjes Agoston, Orias, Ill. Gáll Lajos, Harrisburg, Ill. Németh Ferenc, Springfield, Ill. Ontko István, Edwardsville, Ill. Roncz Péter, Divernon, Ill. Soltész Pál, Buckner, Ill. Tóbiás János, Valter, Ill. NEW YORK Mihályi Zoltán, Glenfield, N. I. KENTUCKY Kabal János, Majestic, Ky. Tarkányi Gábor, Beatty, Ky. Kish Dénes, Lynch, Ky. NEW JERSEY Paul Andrást, Carteret, N. J. INDIANA: Nagy Lajos, Gary, Ind. és Hammond, Ind. Simon Sándor, Bicknell, Ind. Tódor Miklós, So Bend, Ind. VIRGINIA Itt, Dobos Andrást, Pocomohanna, Va. Bodor József, Danta, Va. MICHIGAN TTTT József, Detroit, Mich.

300 OLYAN MAGYAR CSALÁDOT KERESÜNK akik eljönnek és képesek lennének előzni tíz akeros, öntözött, felszerelt farmokra Lake Countyba, Floridába. Ötezer akrenyi földünk van, amit Astor-tract néven ismernek az államban, az egész az artzi kutak körzetében. A jelenlegi olcsóság képessé tesz bennünket, hogy egy felszerelt és öntözéssel ellátott farmot adjunk mindenkinek körülbelül ezer dollárért. És ebből az összegből is száz dollárt félre teszünk, hogy a farmerek közös alapjából csomagoló és marketoló szövetkezetet csináljunk. A félre tett száz dollárkból csináljuk meg a szövetkezet tőkét. A föld Astor Park mellett, kitűnő cement után, az Atlantic Coast Line vasutján és a hajózható St. Johns River mentén fekszik. A földünkön termő zöldség és vetemény, narancs, grape fruit és tengeri a legjobb minőségű és a föld termékenysége folytán egy akra a legnagyobb termést hozza. IRJON MINDEN KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL és levélben vagy személyesen felkeressük önt, hogy a teljes tervet megismertessük önnel. EZ EGY KIVÉTELESEN SZERENCSES ALKALOM és Ön mulasztást követ el saját maga ellen ha nem ismerkedik meg azzal alaposabban. Irjon erre a címre felvilágosításért: MR. V. O. BAY, c/o Magyar Bányászlap 8630 Buckeye Rd., Cleveland, O. vagy erre a címre: MR. V. O. RAY OCALA, FLA.